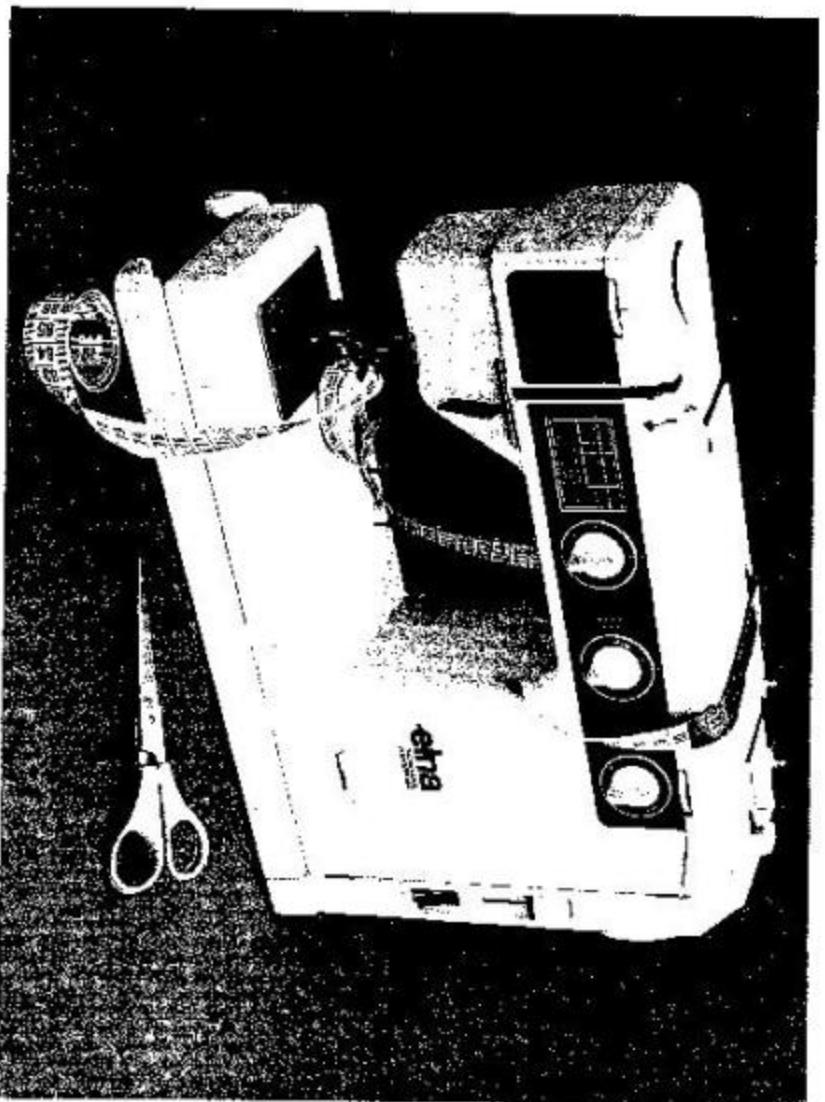

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

Naaigids

NAAGIDS

voor gebruikers van Elna naaimachines
Elna SU & air electronic n, Kl. 68.

De handleiding heeft u al met de werking van uw Elna vertrouwd gemaakt.

Deze naaigids bevat een reeks praktische werken, die u het naaien zullen vergemakkelijken. Hij laat u zien, hoe u de mogelijkheden van uw Elna volledig kunt benutten, zodat het naaien voor u een genoegen wordt.

Zonder aanspraak te maken op volledigheid, geeft deze naaigids u een uitvoerig overzicht van de uitgebreide mogelijkheden voor praktisch en versierend naaiwerk waarover u, hetzij met de standaarduitrusting van uw naaimachine, hetzij bij het aanschaffen van extra toebehoren kunt beschikken.

Bij regelmatig bezoek aan de dichtbijzijnde Elna zaak zult u bovendien steeds interessante nieuwigheden ontdekken.

Om snel een informatie te vinden, raadpleegt u de alfabetische inhoudsopgave op de laatste bladzijde.

Alfabetische inhoudsopgave

Zie blz.: 55-66.

Naald en draad

Gebruikt u bij voorkeur mat of gemetereerd garen van een goede kwaliteit. Voor stopwerk is linksge draad stopperen veel sterker. Uitgedroogd garen breekt vlug. Ook op de beste naaimachine bereikt u met een slechte naald onbevredigende resultaten.

Een gulden regel:

Kies het garen naar gelang de stof en het naaiwerk. Kies de naald volgens het garen. Gebruik stop-, naal- of borduurgaren al naar gelang het effect, de stevigheid of de afwerking, die u aan het naaiwerk wilt geven.

Bij het naaien met synthetische draad (Nylon), elasthanische en gemetereerde garens, zal men de bovengenoemde lijst vermindern.

Versprekend verdient het aanbeveling, dat u zich eerst vertrouwd maakt met eenvoudig naaiwerk, om later de andere mogelijkheden van de Elna beter te kunnen benutten.

In het vervolg zullen wij in deze naaigids de garensoort of de naald die alleen in uitzonderingsgevallen voorkomen.

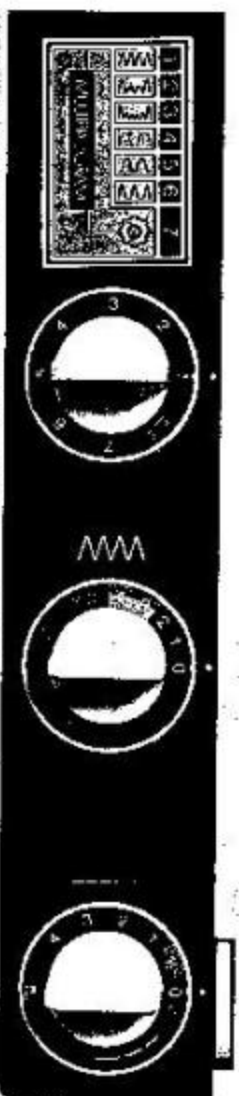
Stof	Garen			Naald- systeem 15 x 1**
	Katoen	Zijde	Synthetisch	
duur	120-100 *	naal-	naal-	60-70 7-10
versierd (stoppen)	stop- 120-100 *	stop-	stop-	60-70 7-10
middelmatig	100-60 *	naal-	naal-	80 12
halfwak	80-40 *	naal-	naal-	80-90 12-14
ZWARTE GARNEN, grovu stof	40 *	naal-	naal-	90-110 14-18

* De numering kan naar gelang van het land verschillen.
** al oud systeem 708.

* Alle gebruikelijke stoffen kunnen zonder moeilijkheden worden verwerkt. Voor fijne weefsels, zoals: tricot, stretch, zijde, jersey onderkleding enz., verdient het aanbeveling om de naald naar links te decenteren. Op deze wijze wordt de naad nog regelmatig gemaakt.

www.mati.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Instellingen

Ingebouwde staken
of Elne-schablonen

Steekkeuzeknop

Breedte
(van de steek)

Lengte
(van de steek)

De steekkeuzeknop met het synchrocolor systeem vereenvoudigt de instellingen.

De juiste instellingen worden vóór het gebruik aangegeven.

elna su
air electronic

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

3
4

Universele draadspanningen

De meeste soorten naaiwerk kunt u verrichten zonder de universele draadspanningen te verstellen.

Onderspanning

Rood getal « 1 » tegenover de spanbeugel -afb. 3.

Bovenspanning

Getal 4 (of witte vlak) tegenover de instelstreep « 1 » -afb. 4.

Moet de spanning veranderd worden (nylondraad, gemiddeld garen, speciaal naaiwerk enz.) draai dan het wielje van de **bovenspanning** naar behoefte.

Juiste spanning: de draden kruisen elkaar in het midden van de beide stofflagen - afb. 5.

Bovenspanning te vast: de draden verknopen zich op de bovenkant van de stof. Wielje tussen 4 en 1 instellen, om de spanning te veranderen - afb. 6.

Bovenspanning te los: de draden verknopen zich onder de stof. Wielje instellen tussen 4 en 9, om de spanning te verhogen - afb. 7.

Probeer u de juiste draadspanning voor een speciaal wielje niet op een enkel doch op een dubbel lapje stof, zoals dat bij het naaiwerk zelf ook meestal het geval is.

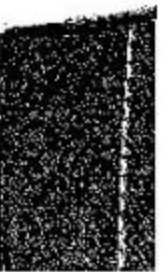
Moet de onderspanning veranderd worden (nylon-, goud-, zilver-, of elastisch garen, open zomen enz.), dan moet de getunnende schijf met een schroefdraaier worden verzet. De nummering op de schijf laat u ook toe gemakkelijk de universele spanning terug te vinden - afb. 3.

7

6

5

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Rechte naad - afb. 8

Naivoet, rechte-steek; steekkeuze-knop op een willekeurig nummer, breedte $\approx 0\%$, lengte 1-4.

Brengt in het algemeen geen bijzondere problemen mee. De steeklengte dient evenwel aan de soort stof te worden aangepast.

Dunne stof: kortere steken.

Dikkere stof: langere steken.

Het naaiwerk wel isiden, maar niet vasthouden.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

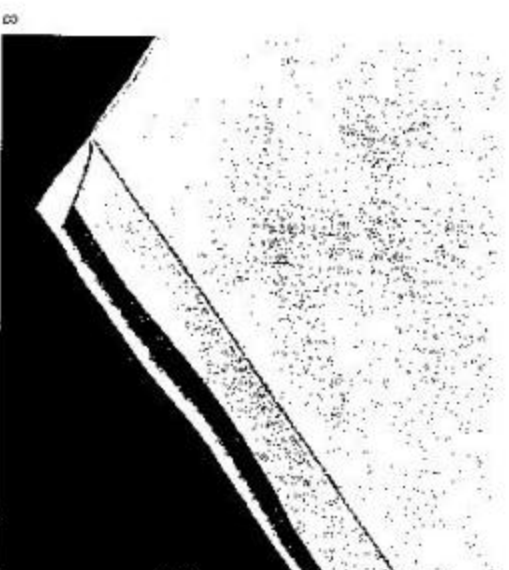
7411 KC Deventer

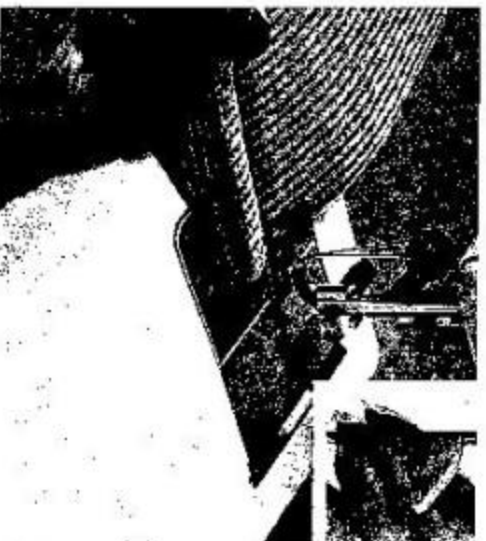
Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Te lange steken - afb. 9

Tussen 2 en 3, bij voorbeeld, kan er bij dunne stof neiging tot rimpelen bestaan. Tussen 1 en 1½ wordt het stiksel onderspelijk.

Dikke Stoffen - afb. 10

Voor bijzonder dik werk is het mogelijk, indien nodig, de naaivoet omhoog te brengen. De stofruistang omhoog brengen en in de hoogste stand vasthouden en het werk onder de voet brengen.

Vergeet niet de handte van de voet te laten zakken, omdat anders de naad niet falloos wordt.

Om door dikke naden of plooiën te stikken - afb. 11

Volgens de onderstaande afbeelding te werk gaan. Het werk zal zonder haperen onder de naaivoet doorschuiven.

10

11 12

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

elna su
air electronic

13

14

Rimpelen - afb. 12

Naaivoet, rechtstreek, breedte ≈ 0 , lengte 4.
 Om dunne of middelzware stof te rimpelen kunt u de steeklengte en, zonedig, de draadspanning aanpassen: maximum steeklengte 4 en zeer losse bovenspanning. Stik twee evenwijdige rechte naden. Knoop de draden aan één der uiteinden en rimpel de stof naar wens door aan de onderdraden te trekken. Zo kunt u de plooilijns regelmatig verdelen, bij voorbeeld om de kop van de mouw voor te bereiden. Voor omvangrijk rimpelwerk kunt u beter het rimpelvoetje gebruiken — zie blz. 48-49.

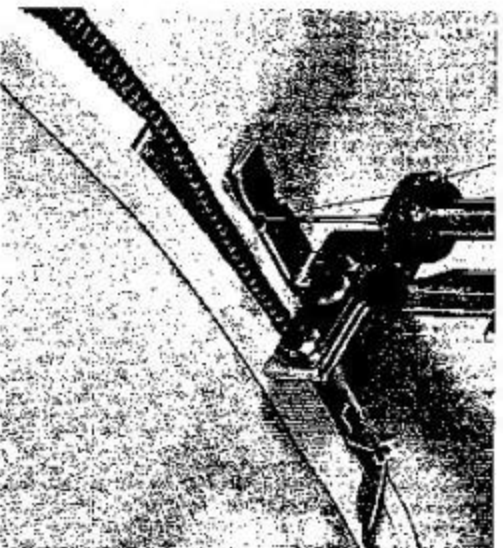
Rimpelen met elastiekdraad - afb. 13-14

Naaivoet, rechtstreek, breedte ≈ 0 , lengte 3-4.
 Het spoelje met elastiekdraad (Lastex) vullen en de draad in de onderspanning brengen - afb. 13.
 Als bovenstaad kunt u een goed soort naai- of borduurgaren gebruiken. Eerst proberen. De rempels worden voller wanneer de steek lang is (eventueel de bovenspanning verhogen). Men heeft ongeveer tweemaal zoveel stof nodig als overeenkomt met de juiste afmeting.

Men kan naast de eerste naad een tweede, een derde naad, enz. maken.
 Om een tweede en een volgende naad te maken, spant u de stof voor de voet, om te voorkomen, dat de plooiën die reeds gemaakt zijn onder de voet komen.
 Links - afb. 13. Rechts - afb. 14.

Ritsluiting - afb. 15

Ritsluitingvoetje, rechtsteak, breedte $\approx 0,8$, lengte 1-4.
De centreeschijf in het midden steken. Het
ritsluutingsvoetje kan zowel links als rechts van de
naald verschoven worden. Zodoende is het mogelijk
bouwrijgs zeer dicht aan beide kanten van de
ritsluiting te stikken zonder het werksruk te draaien.
Eerst de ritsluiting gesloten houden, tot u in het
midden van de naad bent gekomen. Dan de naald
insteeken en de ritsluiting openen om gemakkelijk
voortbij het sluitsrukje te komen.

15

Afwerken - afb. 16-17

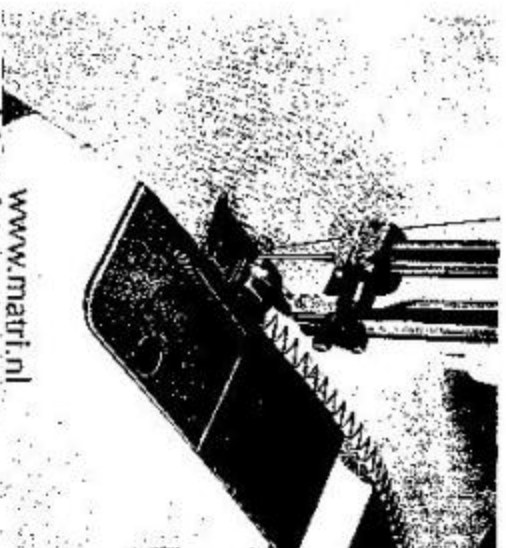
Naairoet, groene steek 1 zigzag, breedte 2-4,
lengte 1-2.

Afb. 16 — Stop-, stik- of naaiaren.

Te werk gaan zoals op de afbeelding staat aangegeven.
Voor een middelzware of een dikke stof kiest u
steekbreedte 4, steeklengte $1\frac{1}{2}$ -2 en laidt u de stof
langs de spleet van het voetje.

Afb. 17 — Een goed advies voor dunne stoffen:
leidt u de stoffrand in het midden van het voetje onder
het ingezaveerde naakteken. Steekbreedte 4,
steeklengte $1\frac{1}{2}$ -2. De naald stikt dan rechts buiten
de stof en u verkrijgt een zeer mooie afwerking van
2 mm breedte.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

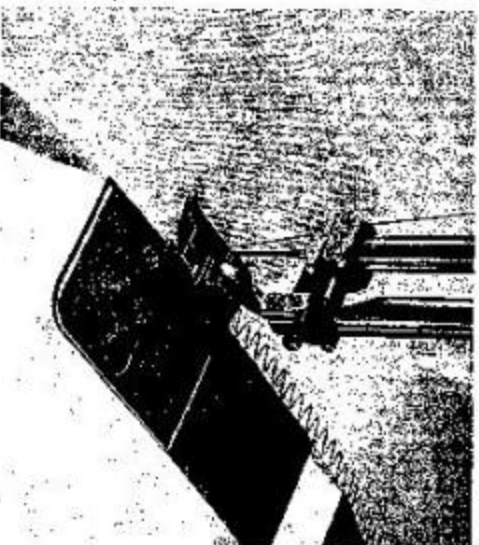
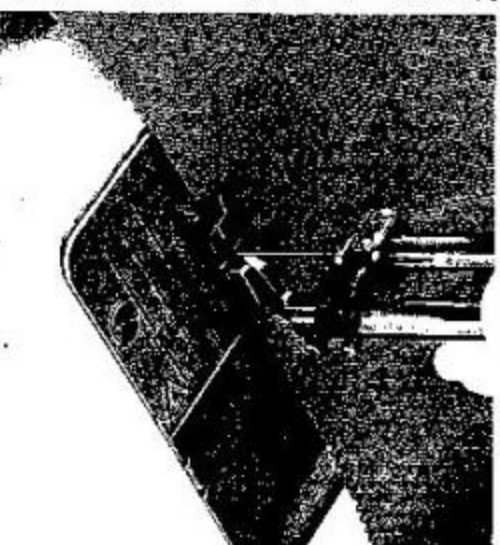
Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Speciale afwerking - afb. 18

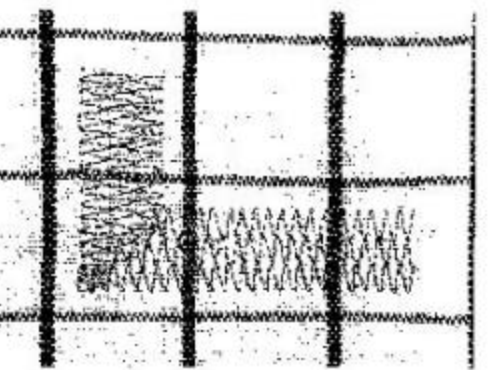
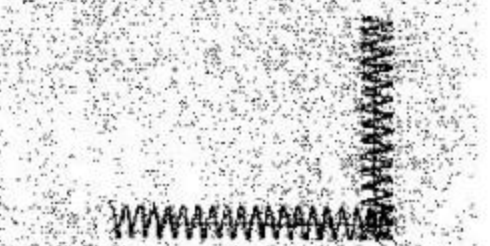
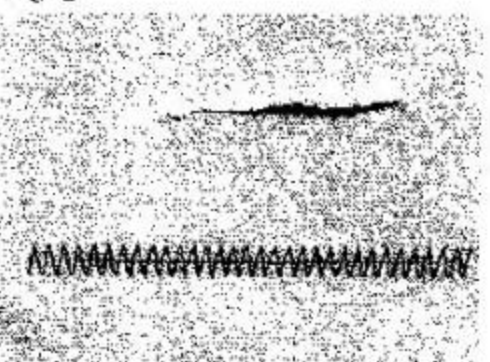
Naaivoet, groene steek 4 afwerken, breedte 2-4, lengte 1½-1.

Te werk gaan zoals op de afbeelding staat aangegeven. Voor de afwerking van middelzware of dikke stof kiest u steekbreedte 4 en leidt u de stof langs de spijel van het voetje. Deze afwerksteek is wasacht en voorkomt het rimpelen van de stof.

elna su
air electronic

19
20
21

22

Snelstoppen - afb. 19-21

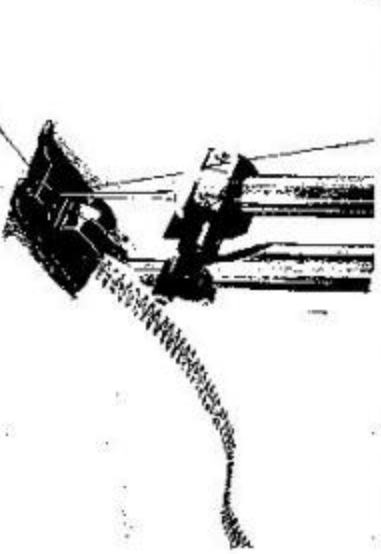
Naivoet, groene steek 4, afwerken, breedte 4, lengte $\frac{1}{2}$.

Met een dun stoppen in een passende kleur repareert u snel een scheur of een ladder in jersey. Dit stoptekt is praktisch onzichtbaar (afb. 19-20). Is de stof sterk verplet of getreid, legt u er dan grass onder. De eerste keer in het midden van de scheur naaien en daarbij de randen zo goed mogelijk tegen elkaar aanleggen. Daarna aan beide kanten zo naaien, dat de nieuwe naad gedeeltelijk op de middennaad stikt (afb. 21).

Kant-aan-kant naaien - afb. 22

Naivoet, groene steek 4, afwerken, breedte 4, lengte $\frac{1}{2}$.

Bij voorkeur twee zelfkanten aan elkaar voegen en naaien. Zeer praktisch voor het zgn. « omkeren » van beddelaars, die vooral in het midden verpletten zijn. Men vernijdt daarbij dubbele stofdikte en de naad verdwijnt om zo te zeggen in het weefsel.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Stukken inzetten op stof - afb. 23

Naaivoet, groene steek 4, afwerken, breedte 4, lengte $\frac{3}{8}$ - $\frac{1}{2}$.

Dun stopgaren.

Het stukje stof op de beschadigde plaats leggen. De rand van dit stukje met de afwerksteek vastmaken. Daarna het beschadigde gedeelte dicht langs de naad wegnippen. Door deze eenvoudige methode kan het stukje in één keer worden opgehaald en vermijdt men tegelijkertijd verdikkingen of dubbel ingeslagen naden.

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 62 83
www.lockmachine.nl

23

Stukken inzetten op jersey - afb. 24

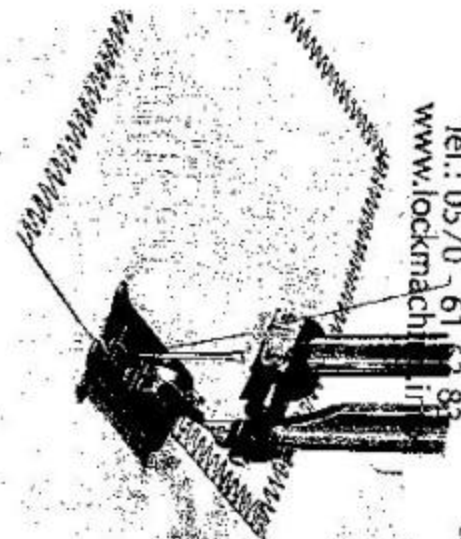
Naaivoet, groene steek 4, afwerken, breedte 4, lengte $\frac{3}{8}$ - $\frac{1}{2}$.

Te werk gaan zoals boven omschreven, maar het stukje stof zo mogelijk rond en op 1 cm van de rand af naaien. Daarna het overgebleven randje en het beschadigde stofdijel dicht langs de naad wegnippen.

Zomen op jersey

Slechts één keer voluven en net als voor het inzetten van een stukje stof te werk gaan, d.w.z. op 1 cm van de rand af naaien en daarna het overgebleven randje dicht langs de naad wegnippen.

24

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Aanzetten van elastiek - afb. 25

Naaivoet, groene steek 4, alwerken, breedte 3-4, lengte 1.

Legt u het elastiekband, zoals afgebeeld, op het naaiwerk. Men hoeft niet aan het elastiek te trekken, maar men naait langzaam en breekt daarbij genoeg stof onder het voetje, zodat zich plooities vormen. Deze naad blijft soepel en rekbaar.

Voor erg precies werk eerst een rimpe draad trekken en de rimpels regelmatig verdelen voor men het elastiek opnaait.

25

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

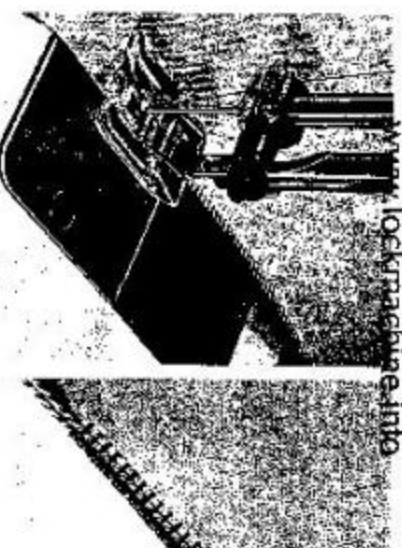
www.lockmachine.info

Kantsteek -afb. 26

Kardonvoet, groene steek 2 kantsteek, breedte 4, lengte $\frac{3}{4}$ - $\frac{1}{2}$.

Bewijst uitstekende dienst voor het afwerken van tafellakens en servetten, het opnaaien van applicaties en voor verstevigingen.

Al naar gelang de toepassing kan men de steek voller maken of de stof meer stevigheid geven, wanneer men één of twee draden perdgaren meenaaft, die men plat onder de linker en rechter groeven van het voetje legt. Deze steek is ook ideaal voor het repareren van knoopsgaten. Men gaat dan te werk op de zelfde wijze als met de zigzag steek, zoals vermeld op blz. 29.

26
27

Elastische blindzoom - afd. 27

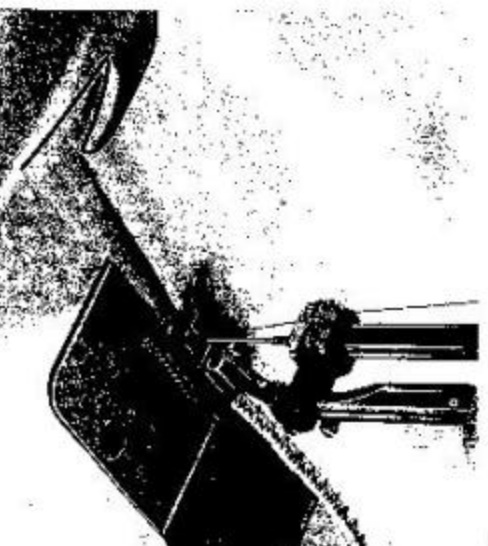
Kardonvoet, groene steek 2 blindsteek, breedte 2-4, lengte 1-2.

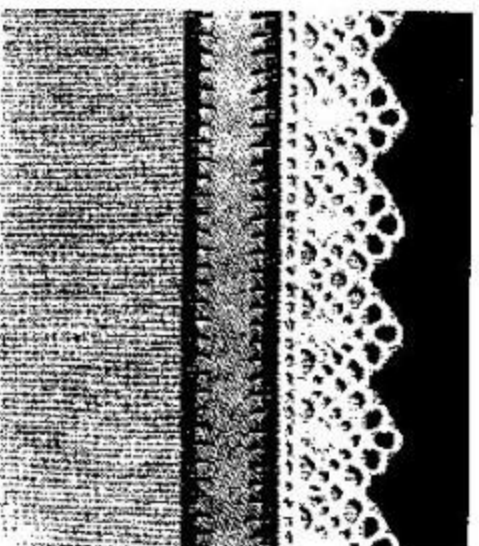
Voor onzichtbare zoomen.

Het werk met de verkeerde kant naar boven en zoals op de afbeelding gevouwen onder het voetje schuiven. Bij het naaien erop letten, dat alleen de brede zigzag niet even een vezel in de stof/vouw mede stikt. Als de naad klaar is, het werk opvouwen en persen.

Bij wollen stoffen, stretch-materiaal en jersey is het niet nodig de kant van de zoom om te vouwen. Als men hem plat laat, kan men hem in één keer, tegelijkertijd afwerken en zoomen. Deze naad blijft rekbaar.

Indien men deze steek vaak gebruikt, verdient het aanbeveling de blindzoomvoet met geleider aan te schaffen — zie extra toebehoren, blz. 50-51.

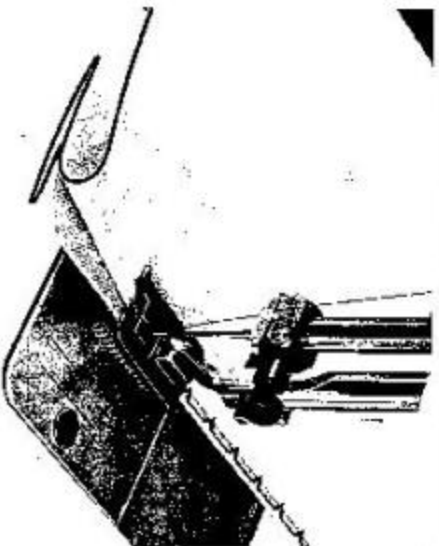

Kantborduren - afb. 28

Kordonvoet, groene steek, 2 randsteek, breedte 4, lengte 1/2.
Is geschikt voor het afwerken van bed- en tafellakens, enz. De stofrand 3 tot 5 cm omvrouwen, het kant ongeveer 2-3 cm van de stofrand af op de stof leggen en met kleine steken (steeklengte 1½ tot 2) en het juiste garen op de stof stikken. Hierop legt u een band in de lengterichting van het kant en stikt deze op de stof met de randsteek. Naar wens kan gekleurd garen worden gebruikt. Tot slot de overblijvende stof dicht langs het stiksels wegnippen.

28
29

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Blindsteek - afb. 29

Nesl- of kordonvoetje, groene steek 6, breedte 1-4, lengte 1-4.

Het werk aan de verkeerde kant en zoals op de afbeelding gevouwen onder het voetje schuiven. Bij het stikken erop letten, dat de linker steek nog maar net even een vazel van de gevouwen stof vasthoudt. Als de naad klaar is, het werk opvouwen en persen.

Indien men deze steek vaak gebruikt, verdient het aanbeveling de blindzoomvoet met geleider aan te schaffen.

Zie extra toebehoren blz. 50.

Schulpzoom - afb. 30

Kordonvoet, groene steek 6 blindsteek breedte 4, lengte 1-2.

Daze wordt voornamelijk op biaisband gesikt. Bij iedere zesde zigzag steek moet de naald links naast de stof slijken. Daarna het biaisband af naar gelang het soort naalwerk (volants, armsgaten, ondergoed, enz.) aansluiten of inzetten.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

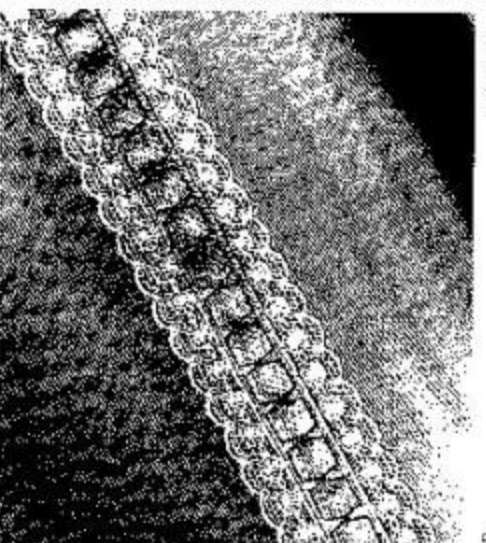
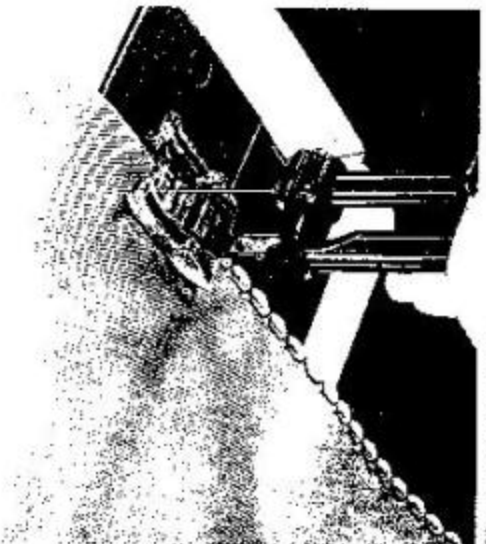
www.lockmachine.info

Verdere toepassingen van de blindsteek - afb. 31

Naai- of kordonvoet, groene steek 6 blindsteek breedte 4, lengte 1 1/2-2.

Kant naaien op onderkleding door middel van een band, die met twee tegenover elkaar liggende blindsteek-naden wordt bevestigd. De blindsteek vormt op die manier een fraai siersteek-patroon.

elna su
air electronic

31

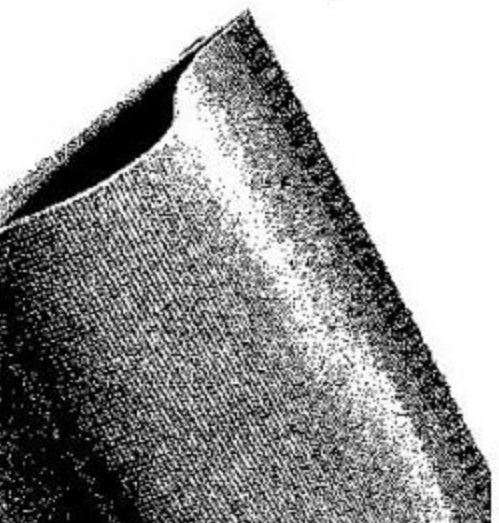
Overhandse naad met de multistretch steek - afb. 32

Naal- of kordonvoet, groene steek 5, breedte 2-4, lengte 1-1½.

Voor het overhandse naaien is deze steek ideaal, in het bijzonder voor het naaien en aan elkaar zetten van rekbaar stretchmateriaal (jersey, grofmazig tricot) of van breiwerk. Het naaiwerk zo linden, dat de naald bij de rechts liggende steken net naast de stof stikt. Men verkrijgt op deze wijze een rechte naad en tegelijkertijd een onberispelijke afwerksteek. Toepassingen: aanheerzitten van Medingstukken, sluiten van armsgaten en broeken, naaien van halsuitsnijdingen, enz.

Het naaien van tricot met de multistretch steek - afb. 33

Naal- of kordonvoet, groene steek 5, breedte 4, lengte 1½.

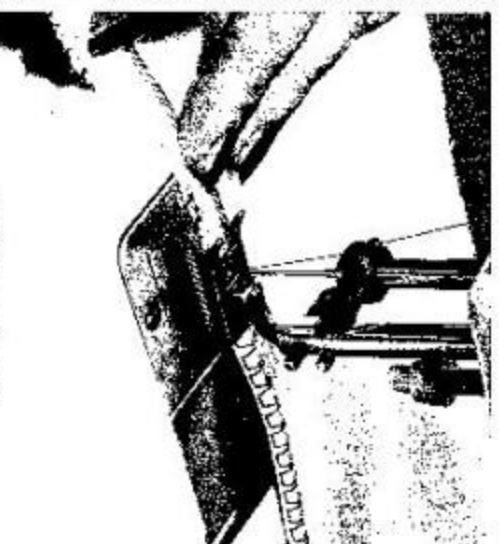
32

Bij het aan elkaar zetten van grofmazig tricot (pullivers, vesten, enz.) erop letten, dat de mazon vlot onder het voetje doorlopen. De verkregen naad is rekbaar en het tricot houdt zijn vorm. Voor schouder- en zijraden, die niet mogen uitrekken, zal men tegelijkertijd een woldraad innasien, die men plat onder de linksgrövel van het voetje legt. De woldraad aan beide naaderinden vastnaaien.

Het aanaaien van tegenzetsels, boordjes en zomen - afb. 35-36

Kordonvoet, groene steek 5 multistretch, breedte 4, lengte 1-1½.

Een dergelijke randafwerking kan dienen voor een armsgat, een halsuitsnijding, de onderkant van een mouw of de onderrand van een pullover. Het gaat meestal om jersey- of grofmazige tricotstoffen.

33

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

De voet zoals afgebeeld (afb. 36) op de af te werken stof zetten. Let er op, dat de rechtsliggende steek iets buiten het werk insteekt.

Het naaien van badstof van elastisch stretch-materiaal - afb. 34

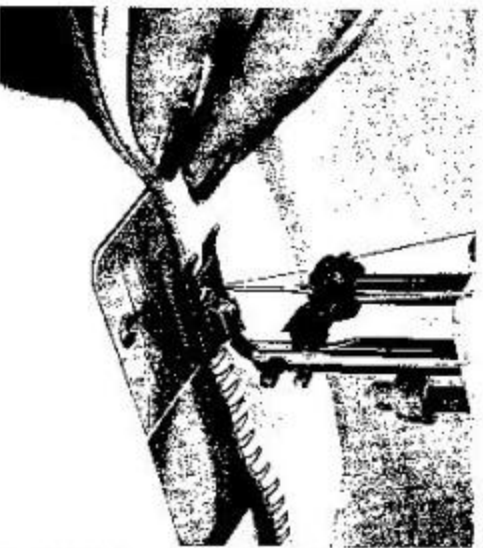
Naal- of kindervoet, groene streep 5 multistretch, breedte 4, lengte 1-1½.

Dit stof wordt net als jersey- of stretch-materiaal genaaid. Daar het materiaal zeer rekbaar is, verdient het eenbeveling bepaalde naden (zijnaden, mouwen, onderkant van een mouw, halstuitening) zo te naaien, dat ze hun goede vorm behouden. Hierin kan men tegelijkertijd een elastiekdraad inwerken, die men plat onder de linkerfoot van het voetje legt. Is zeer geschikt voor babykleding, pyjama's, trainingspakken, polohernden, enz. Het kledingstuk kan dan uittrekken (bij voorbeeld wanneer men het aantrekt) en daarna zijn oorspronkelijke vorm weer aannemen.

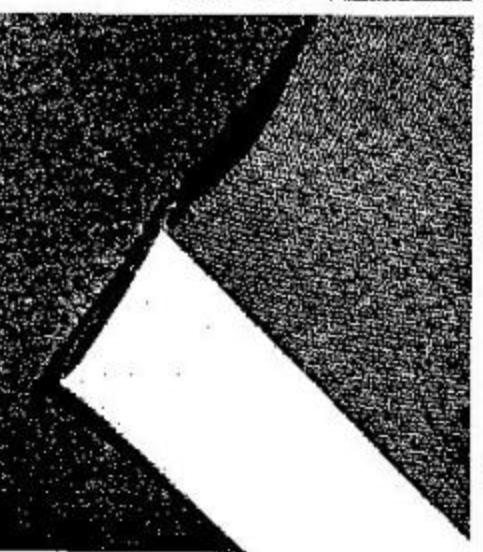
34

35

36

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

elna su
air electronic

Naad met dubbele-overlock - **afb. 37-38**

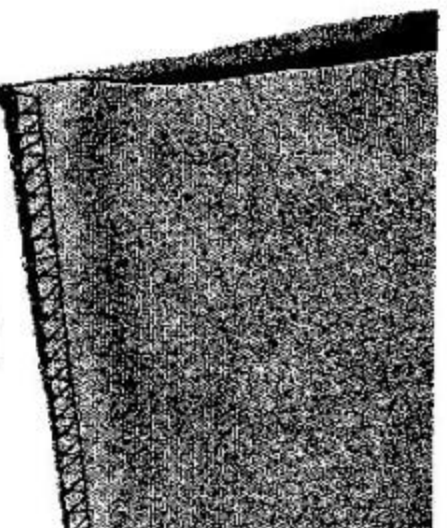
Naal- of kindervoetje, strekkeuzeknop 7. Einschabione 103, breedte 2-4, lengte 4-5 x.

Indien nodig, de steek met het verengwielje vergroten. Met de Einschabione 103 is het mogelijk gelijktijdig te naaien en af te werken, waarbij rechts buiten de stof een perfecte rand verkregen wordt (dit doet denken aan een industriële overlocknaad).

Deze naad blijft soepel en elastisch.

Is geschikt voor alle stofsoorten, konfektiewerk en in het bijzonder voor het naaien van rekbaar elastisch materiaal, zoals enz.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

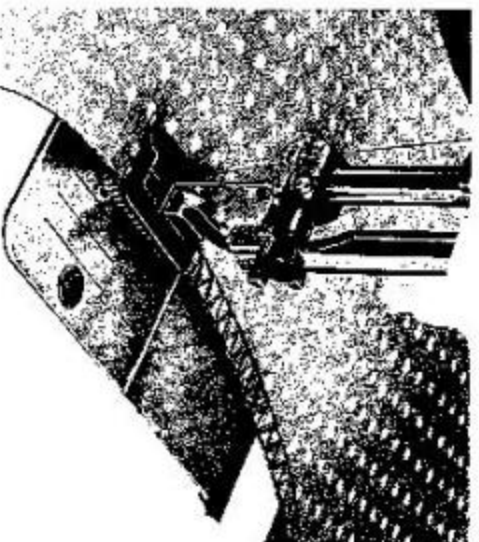
www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Abt. 37-38 — Om henneden en blouses in elkaar te zetten, mouwen te sluiten, schouder- en zijnaden te maken, de pijpen van pyjama's te sluiten, voor tralingspakken, ondergoed, enz.

Zó stikken, dat de naald bij de rechte liggende streken net naast het kledingstuk stikt.

Men zet dus eerst op een rechte de rechte van de stof testen (daarbij de stof dubbel onder het voetje leggen).

De dubbele overlock-streek maakt de ingelaste naad of platte naad overbodig. Is stevig en veel sneller klaar.

37
38

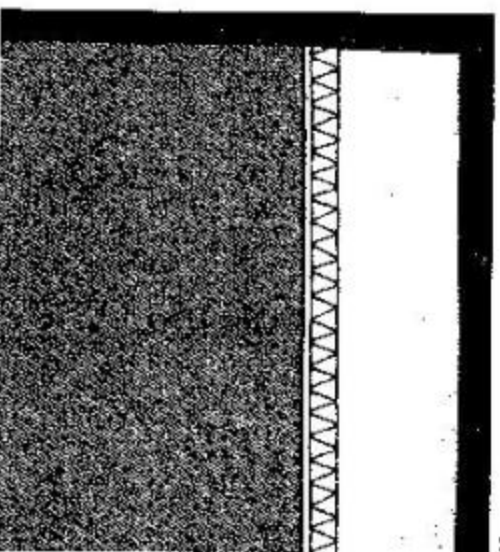
Verstevigingsband - afb. 39-40

Voor tailleband van rokken en broek.

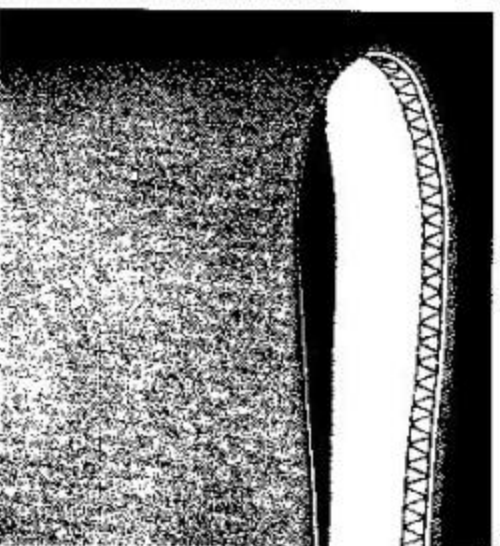
Naalvoet, dubbele-overloek, steekkeuze knop 7, Elna-schablonen 163, breedte 4, lengte 2 S.A.

Indien nodig, de steek met het verlengwielje vergroten.

Het verstevigingsband kant op kant, ongeveer 5 tot 10 mm van de stofrand af, op de goede kant van de stof stikken. Daarna op de binnenkant van het kledingstuk ontslaan.

39

40

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Halsuitsnijding met dubbele overlock garnering - afb. 41-43

Naivoet, steekleuzeknop 7, Elna-schablonen 163, breedte 4, lengte \pm 5 %.

Indien nodig, de steek met het verlengwielje vergroten.

Afb. 41 — De boorden met de goede kanten tegen elkaar en met de rechtsteek vastnaaien (breedte \pm 0 %, lengte 1-2 cm van de kant af).

Afb. 42-43 — De naad naar binnen vouwen en deze aan de goede kant met de dubbele-overlock Elna-schablonen 163 bevestigen.

41 42 43

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KC Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

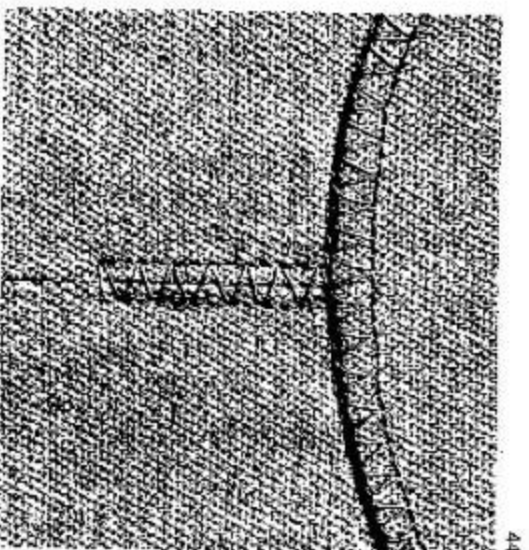
elna su
air electronic

Anderse voorbeelden voor het gebruik van de dubbele-overlock - afb. 44

Teljeband enz.

Naslijvast, steekkausknop 7, Elna-schablonen 163, breedte 4, lengte ϵ 5 %.

Het beleg met de rechtsteek vastnaaien (breedte ϵ 0 %, lengte 2-3) met de goede stoffkanten tegen elkaar. De naad naar binnen vouwen en met de dubbele-overlock vastzetten.

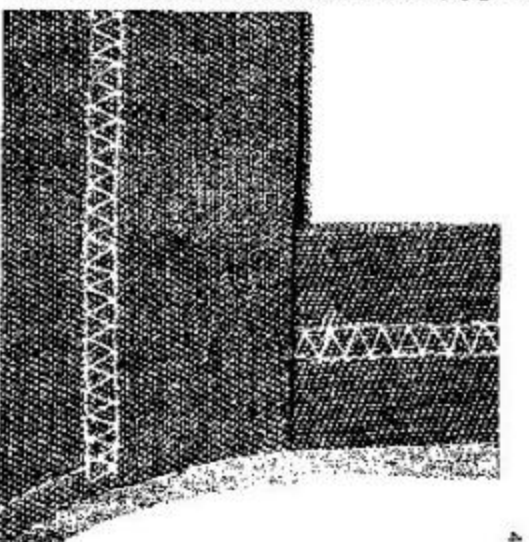

44

Zomen, schouderbanden enz. Vastnaaien of afwerken met de dubbele-overlock - afb. 45

Naarvoet, steekkausknop 7, Elna-schablonen 163, breedte 4, lengte ϵ 5 %.

Afb. 45 — De zoom wordt eenmaal omgekeerd en met de dubbele-overlock vastgenaaid. Bij schouderbanden (of ceintuur) naar de onderkant tegen het midden omvouwden en met de dubbele-overlock bevestigen.

45

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

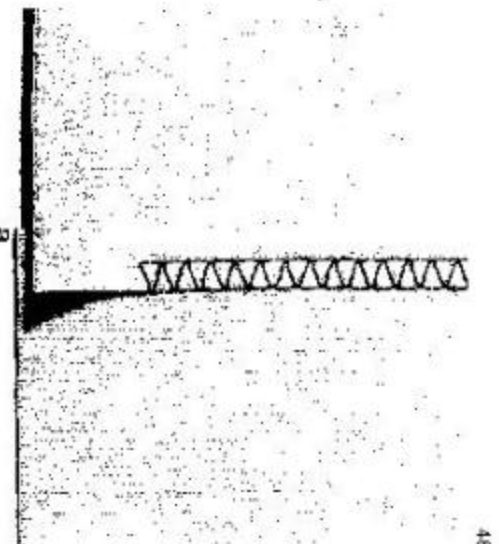
Kant op kant naaien met de dubbele-overlock - afb. 46

Naaivoet, steekkeuzeknop 7, Elma-schablonen 163, breedte 4, lengte 5 %.

Deze naad is op kleding en andere voorwerpen aangebracht, die veel belast worden.

Met de dubbele-overlock gaat dit zeer eenvoudig.

U legt de beide stofdelen kant op kant, zodat het onderste links (a) iets over de naad valt.

46

U moet zo naaien, dat de rechtsliggende steken, vlak langs de kant en de linksliggende steken goed in de stof komen. Linkse knipt u de overvullige stof weg.

Het naaien van leer, patch-work enz. met de dubbele-overlock - afb. 47

Met het kant op kant naaien maakt u een erg mooi patch-work, werk. Ook leer- en wildleer-tuizen of verstevigingen, kunnen op deze manier verwerkt worden.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

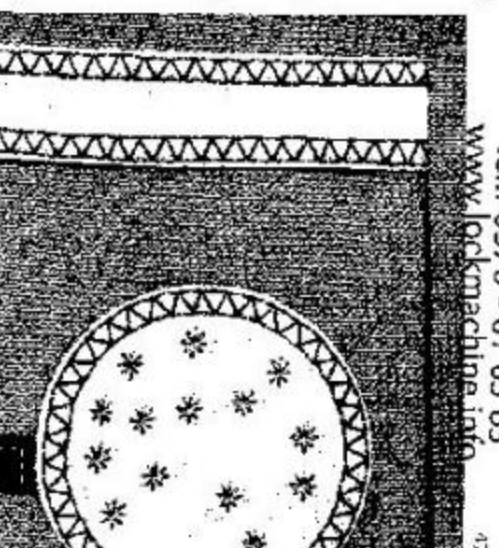
specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

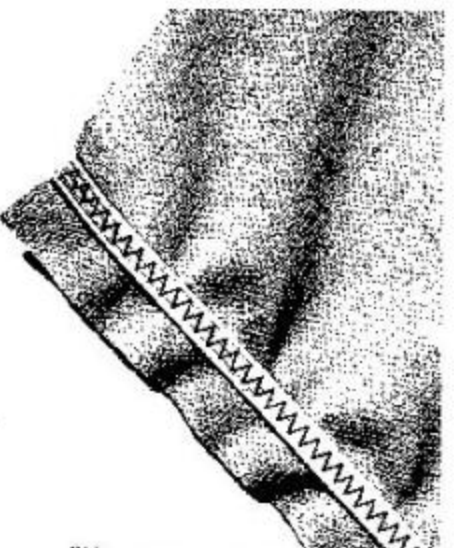
Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

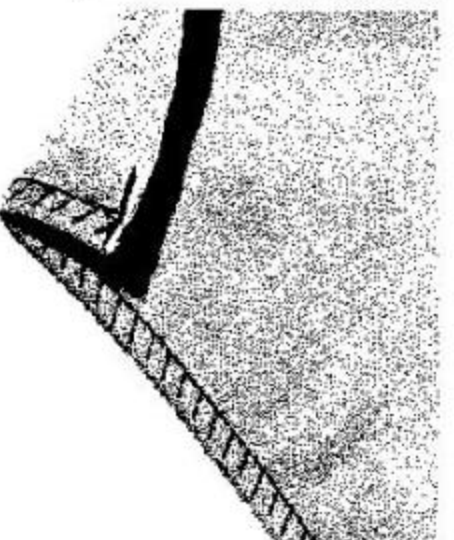

47

elma su
air electronic

48

49

Naaien met de superstretch-steek

Naaivoet, superstretch-steek, steekkeuzeknop 7, Elna-schablone 152, breedte 4, lengte « S ».

Met de superstretch-steek, gesciïndt het naaien en afwerken in één enkele bewerking. Men gebruikte hem voor rekbaar stretch-materiaal, wollen of katoenen jersey, grofmazig tricot. Hij voorkomt het uitrekken van de stoffen. Men past hem in ruime mate toe om de meest verschillende Medingsstukken in elkaar te zetten, voor mouwen, schouders, zijnaden, nattes, afwerken van randen en naden, enz. Men kan hetzij op de rand van de stof stikken, hetzij op enige afstand van de rand, waarbij men naderhand het uitstekende randje stof wegnijpt. Dit hangt af van de kwaliteit en de verwerking van de stof. Hier verdient dan ook aanbeveling eerst op een resje stof een proeflapje te maken, voordat u de definitieve naad stikt.

Innaaien van elastiekband - afb. 48-49

Naaivoet, zigzag-steek, breedte 3, lengte 2, en superstretch-steek, steekkeuzeknop 7, Elna-schablone 152, breedte 4, lengte « S ».

Elastiek lange de rand van halsoitendringen, schouderbanden, armsgaten, pijpen van zwempakken of sportkleding wordt als volgt ingenaad :

Het elastiekband plat op de avorachte kant van de stof leggen en met de afwerksteek, keuzeknop 1 bewerken.

Het elastiek eenmaal naar binnen vouwen (op de avorachte kant) en de definitieve naad met de superstretch-steek (Elna-schablone 152) op de goede kant van de stof stikken. De naad is elastisch, stovig en tevens sierlijk.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KC Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Aanzetten van een boord, een rechte kraag of een manchet bij jersey of tricotstoffen - afb. 50-53

Naai- of londaanvoet, diepvoudige naad, steekkeuzeknop 7, Elina-schablone 125, breedte « 0 », lengte « S » en superstretch-steek, steekkeuzeknop 7, Elina-schablone 152, breedte 4, lengte « S ».

Men kan te werk gaan aan de hand van de toelichtingen op blz. 17, maar met de superstretchsteek (Elina-schablone 152) is de elastische naad nog beter afgewerkt.

Als men niet te dikke naden wil en een degelijke afwerking, doet men als volgt:

— afb. 50 De open boord, met de goede kant tegen de goede kant van het kledingstuk, iets

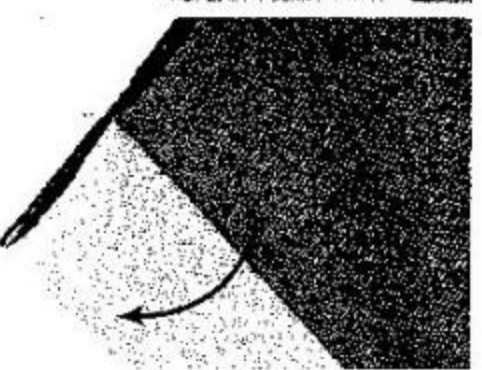
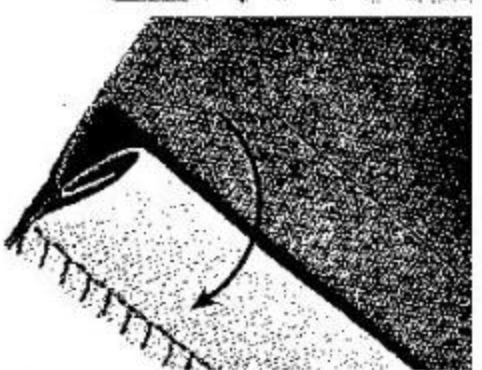
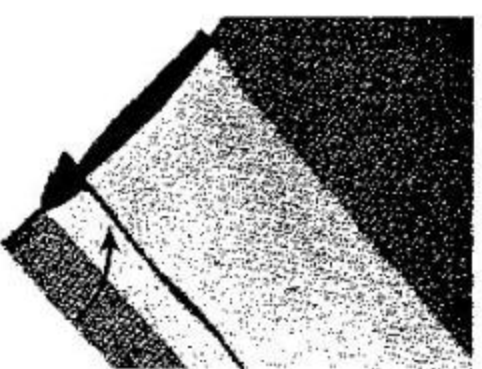
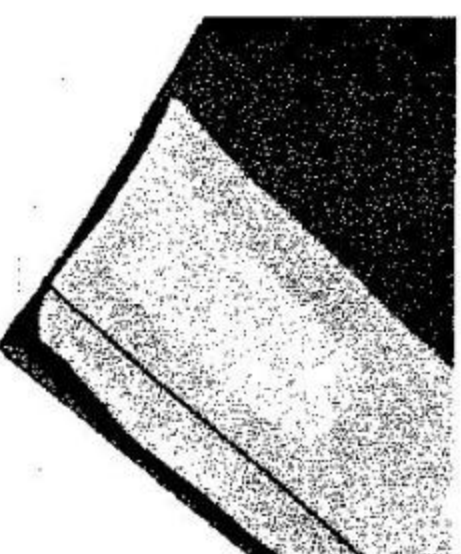
(blz. 26)

50

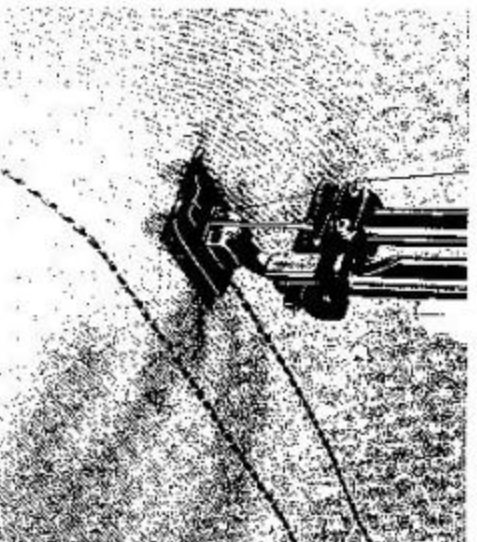
51

52

53

elna su
air electronic

(blz. 25)

van de rand af met de drevoudige naad

opnaaien (Elina-schablone 125, steek-

breedte 0, steeklengte « S ») u kunt de

steek met het verlengwielje vergroten,

— afb. 51 De naad als op de afbeelding open

vouwen.

— afb. 52 De niet gestikte rand van de boord

vouwen en met de superstretch-steek

(Elina-schablone 152, steekbreedte 4,

steeklengte « S ») op de rand van het

kleedingstuk vastnaaien.

— afb. 53 De boord opslaan en met een vochtige

doek persen.

N.B.: Voor een rechte kraag of een manchet moet

eerst de omtrek worden vastgesteld en met een

drevoudige naad afgenaad.

Elastische drevoudige naad - afb. 54

Naarvoet, steekkeuze knop 7, Elina-schablone 125,

lengte « 0 », lengte « S ».

De steek met het verlengwielje wat rekken,

Kies deze steek voor naden, die veel te verduren

hebben. Bijzonder geschikt voor stretch-stoffen en

voor biasband.

Drevoudige zigzag en drevoudige naad - afb. 55-56

Kordonvoet, rode steek 1, breedte 4, lengte « S »,

(En breedte « 0 », lengte « S » voor de uitgebreide

drevoudige naad.)

De rand van een bedruken of een tafellinaad ziet er

leuk uit, als ze gestikt wordt met een drevoudige

zigzag. Aan de rand van de zoom stikken, zodat het

stukje aan één kant van de zoom in de stof stikt.

54
55

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

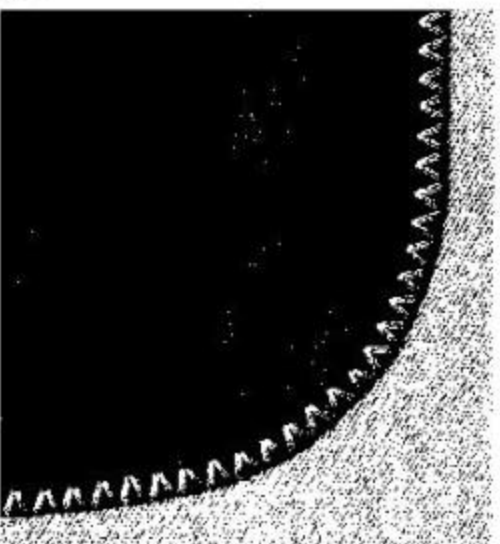
Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Bijzonder geschikt voor het versterken en versieren van v. jeans v naden, zakken, enz. Ook de broekband van een broek kan met de drevoudige naad versterkt worden. (Zadelsteek)

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

36
 57

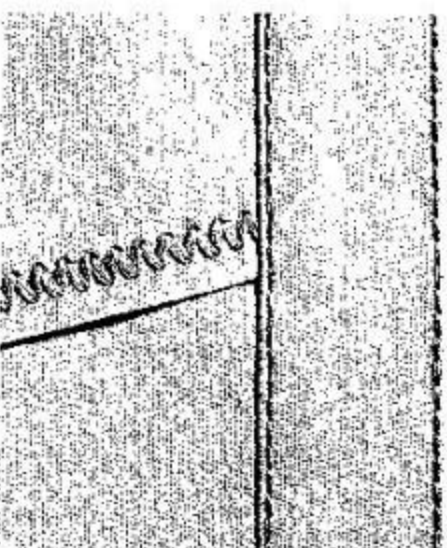

elna su
air electronic

Versterking - afb. 57

Naaivoet, rode steek 1, zigzag, breedte 4, lengte x 5 v.
 Eventueel het rolvoetje gebruiken — zie extra
 toelichtingen, blz. 52.

Langs de kant van de versteviging (leer, plastic, enz.)
 stikken. De rechts liggende steken moeten net naast
 de rand van de versteviging in de stof vallen, de links
 liggende steken in de versteviging. De verkregen naad
 is stevig en ziet er goed uit. Speciaal geschikt voor
 sport- en werkkleding — knieën, schouders, ellebogen,
 enz.

Aanzetten van kant - afb. 58

Naaivoet, groene steek 1 zigzag, breedte 2, lengte $\frac{3}{4}$ -1. Het kant ongeveer $\frac{3}{4}$ -1 cm van de rand op de stof naaien. Daarna de overvloedige stof dicht langs het stiksel wegnippen.

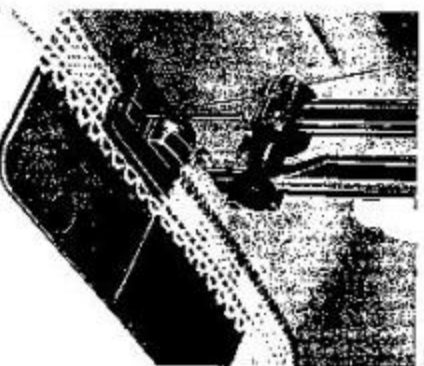
Voor kant zonder zelfkant of ingezette versieringen - afb. 59-60

De kant en de stof met de voorzijden op elkaar leggen — afb. 59 — en op ongeveer een $\frac{1}{4}$ cm van de rand met een rechte naad stikken. Openvouwen met de naad naar onder en afwerken met een zigzag steek, breedte 2, lengte 1 — afb. 60.

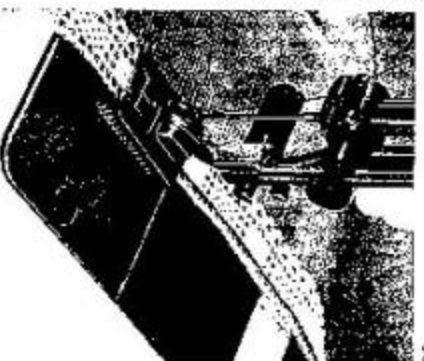
Knopen aanzetten - afb. 61

Knoopsgatenvoetje, zigzag, steeksteeknaad op « knoopsgat » (Blauw), breedte 2-4, lengte e 0 ». De steeklengte op 0 en de steekbreedte zo instellen, dat de naald beurtelings in de gaatjes van de knoop stikt. Met 6 tot 8 steken bevestigen en de draden aan de onderzijde vastknippen.

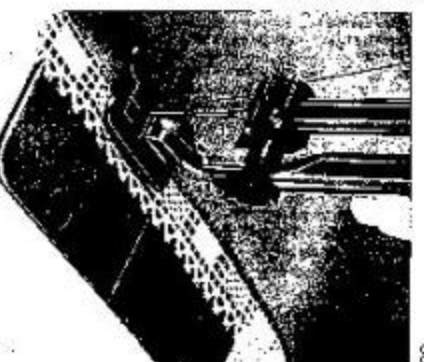
Als u dikwijls knopen moet aanzetten, zal de knoopvoet u waardevolle diensten bewijzen — (zie extra toebehoren, blz. 52).

58

59

60

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

www.matri.nl

Matri Naaimachine

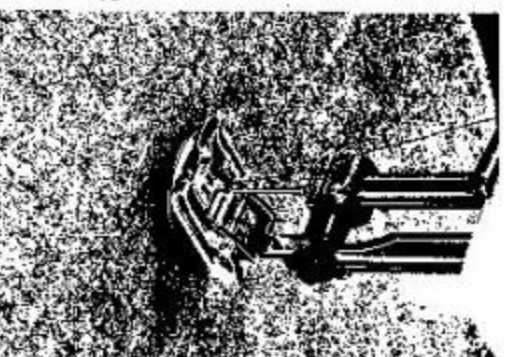
specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

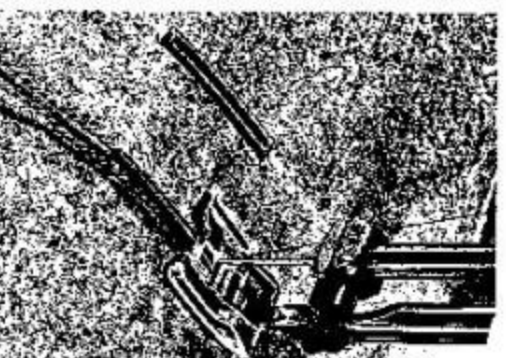
7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

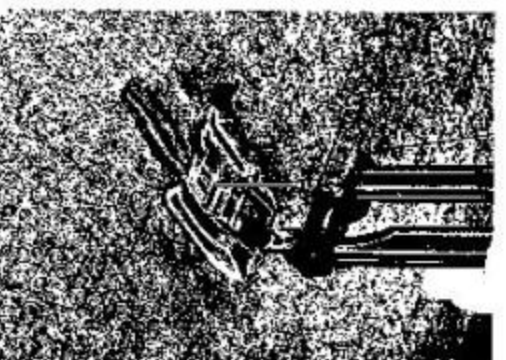
www.lockmachine.info

61

62

63

Versterkt knoopsgat - afb. 62

Knoopsgatvoet, staaktureknop, lengte en breedte op « knoopsgat » (blauw) volgens het teken op de instelknoppen.

Een soepel koordje onder het linker groefje van de voet inleiden en voor en achter er buiten laten. In één bewerking de eerste rups van het knoopsgat naaien, naald in de stof, de voet omhoog. Het buitenliggende koordje van voren naar achter onder de rechter gleuf van de voet leggen en de voet weer naar laten. Het knoopsgat volgens de werkwijze 2, 3 en 4 afmaken. Hierna rechts aan het eind van het koordje trekken. De beide uiteinden dicht aan het knoopsgat afknippen.

Repareren van knoopsgaten - afb. 63

Knoopsgatvoet, groene steek 1, zigzag, breedte 2-3, lengte 1/2.

De uitgerafelde rupsen van het knoopsgat met een niet te dichte kordonssteek overstikken. Bij beschadigde of misvormde stof, aan de onderkant met papier versterken.

Kordon - afb. 64-65

Kordonvoet, groene steek 1, zigzag, breedte 1-4, lengte $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$.

Stop- of borduurgaren.

Afb. 64 — U verkrijgt een mooie kordonsteek door geleidelijk de steeklengte tussen $\frac{1}{8}$ en $\frac{1}{2}$ te veranderen. Bij dunne of slappe stof kunt u beter een stuk papier ter versteviging onder de stof leggen. Om zeker te zijn van een goed resultaat bij het maken van uw tafellakens, lakens, enz., verdient het een beveling eerst een proeflapje te naaien op een restje van de zelfde stof en met de zelfde instelling en als voor het eigenlijke naaiwerk.

64

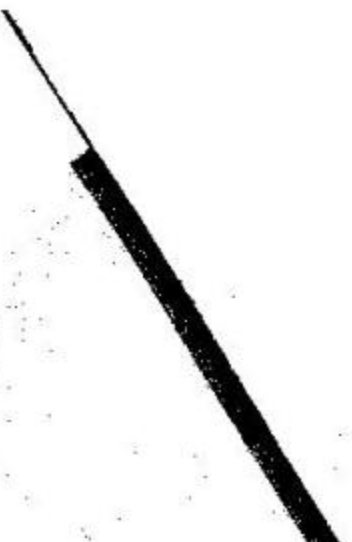

Om een regelmatig stiksels te verkrijgen, moet u bovendien de volgende punten in acht nemen:

- Nooit het werkstuk tegenhouden, wel leiden.
- Is het naaigoed groot en zwaar, let u er dan op, dat het gewicht van de stof geen invloed op het stoftransport heeft. Eventueel de stof steunen en tot onder de voet leiden.

Afb. 65 — Indien u de kordonsteek op de rand van een zoom stikt, moet u er voor zorgen dat slechts één kant van de kordonsteek juist over de rand gestikt wordt. Zodoende verkrijgt u een heel mooi kordon.

65

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KC Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Monogrammen - afb. 66

Kordonvoet, groene steek 1 zigzag, breedte 2-3, lengte $\frac{1}{2}$ -X.

Met de kordonsnaak kunt u zeer fraaie monogrammen maken. Tekent u eerst het monogram op de stof. Leg indien nodig papier onder de stof ter versteviging, of span de stof in een stopring. Het maken van techte letters vereist geen speciale vaardigheid. Het monogram wordt nog voller en mooier, wanneer men het eerste kordon één of twee maal met de zelfde steekbreedte overstikt.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

67
66

Kleine monogrammen - afb. 67

Stopvoet, stopplaatje, zigzag, groene steek 1 zigzag, breedte 2-3, lengte ≈ 0 %.

Bij gebruik van de stopvoet en het zigzag stopplaatje kan men gemakkelijker de rondingen van kleine monogrammen volgen (bij voorbeeld om wasmerkjes aan te brengen). Maakt u echter eerst een paar oefeningen. De machine tarmelijk snel laten lopen en daarbij de stof langzaam met de hand leiden. Het gebruik van een stopring kan het werk eveneens vergemakkelijken. Het is duidelijk, dat het borduren van zulke monogrammen ook een zekere oefening vereist.

Versieringen

De steken die instelbaar zijn op de steekleuzeknop van de Elna SU zijn eveneens geschikt voor versieringen. Met wat fantasie wordt een mooi resultaat verkregen, als u wat oefent en hooftzakelijk stopperen in harmonische kleurcombinaties gebruikt. Slappe stoffen versterken met papier.

Franje maken - afb. 68

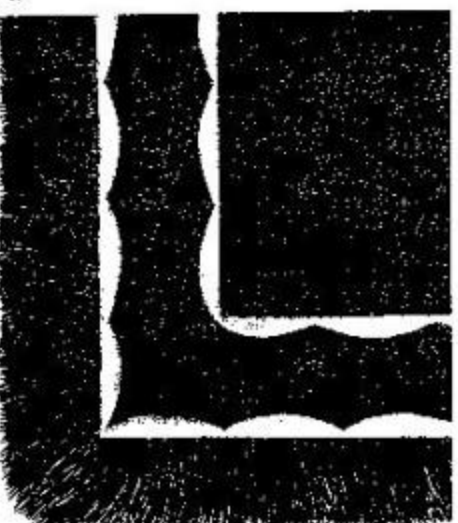
Kordonvoet, groene steek 1, zigzag, breedte 1-4-1.

lengte $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$.

Naar links decentreren (steekleuzeknop op knoops-
gat). Voor tafellakens, servetten, halsdoeken enz.

Stik een kordon op 2 tot 3 cm afstand van de stofrand en trek de draden uit. Wilt u nog meer effect, dan kunt u evenwijdig aan de eerste, een tweede, eventueel breedere of toe- en afnemende kordon stikken, door de steekbreedteknoop te draaien op 1-4-1, terwijl de machine loopt. Trek de draden uit, om franje te krijgen.

68

Motieven voor tafelkleden - afb. 69

Kordonvoet, groene steek 1, zigzag, breedte 4-2,
lengte $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$.

Bij dit bakoorlijke motief stikt u eerst de horizontale
en de verticale kordon, breedte 4, lengte $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$. Dan
stikt u met een smalle kordon (steekbreedte 2) de
hoekmotieven.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

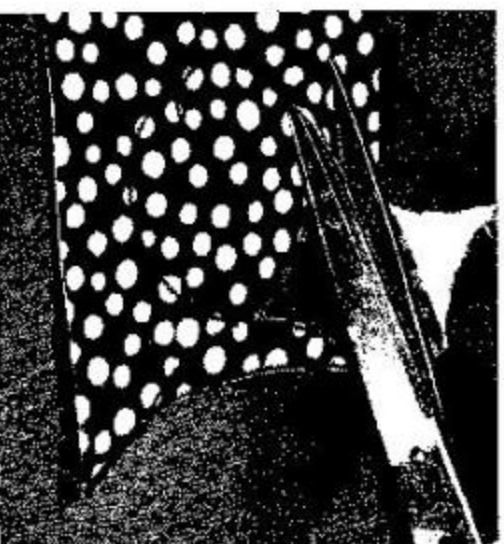
specialisten sinds 1929

Langhe Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

70
71

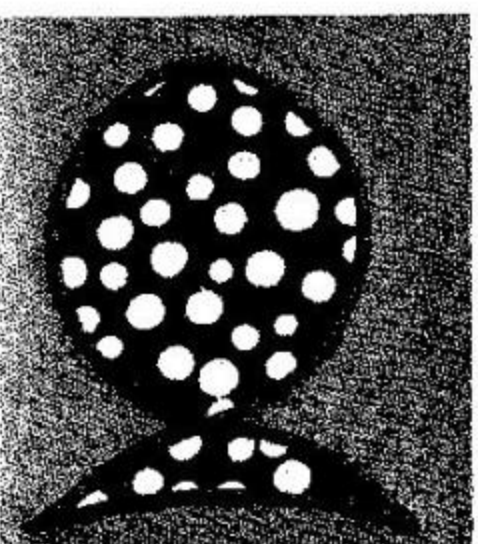
Applicatiewerk - afb. 70-71

Kordonvoet, groene steek 1 zigzag, breedte 1-2, lengte 3/4-1/2.

Appliceren is een aangenaam werk. U sikt eerst de omtrek van het motief met rechte steek of snelle zigzag — steekbreedte 1, steeklengte 1 — op de stof. De overvloedige stof wordt daarna dicht langs de naad weggetrukt.

Nu kunt u de applicatie op de randen van het motief met een kordonsnaak afwerken, steekbreedte naar wens.

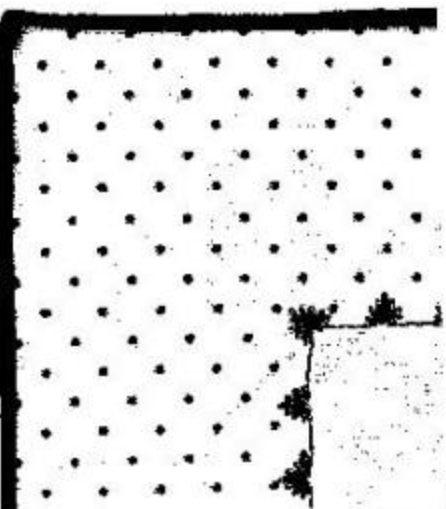
De keuze van de motieven en kleuren is hier doorslaggevend. Applicaties staan erg leuk op schorten, zakken, tafelkleden, wandkleden, kussens, enz.

Tafelkleedrand - afb. 72

Kordenvoet, staekkeuzeaknop 7, Elina-schablone 143, breedte 4, lengte ≤ 5 m.

De rand normaal opstikken. Voet omhoog. De speciale naad met de siersteek opstikken.

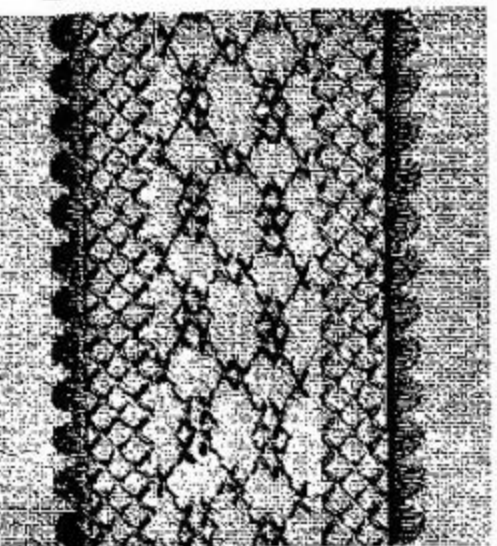
72

Galons en toepassingen in huis - afb. 73

Kordenvoet, Elina-schablonen naar keuze.

Woninginrichtingen, divankleden, oventrekken voor zittingen, kussens, gordijnen kunnen op een Elina met automatische siersteek bijzonder goed gemaakt worden.

Een lres of band kan ook aan een kledingstuk een persoonlijke noot geven.

73

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

www.matri.nl

Matri Naaimachine

Specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KC Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Galons - afb. 74

Kordonvoet, groene steek 2 en 3, breedte 4, lengte $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$.

Een galon voor een gordijn, een kussen of een folkloristische blouse is gemakkelijk te maken en heeft een groots effect.

Het galon eerst aan beide kanten met de rechte steek opnaaien. Dan aan elke zijde de kantsteek stikken en in het midden tweemaal de siersteek, rug aan rug.

75
74

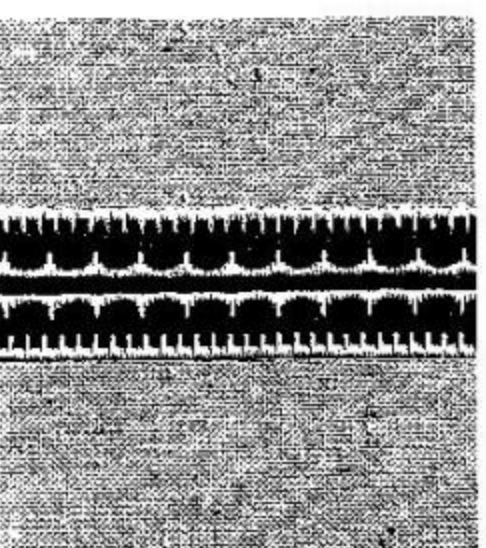

Feston-rand - afb. 75

Kordonvoet, groene steek 3, breedte 4, lengte $\frac{1}{2}$.

Voor deze feston-rand hoeft men de stekken slechts eenmaal te vouwen. Zo naaien, dat de naald bij de rechts liggende steken net naast de stoffrand stikt. Op deze wijze hoeft men na het werk de feston-randen niet meer bij te knippen.

U knipt de overvullige stof aan de averechte kant weg. Deze festonsteek geeft een apart cachet aan tafellendoeken, sets, vingerdoeken, alomode volants en sluitingen voor blouses.

Enkele andere mogelijkheden met extra toebehoren en Elna-schablonen, die men apart kan aanschaffen. (Zie blz. 48-54 en de gebruiksaanwijzing).

Grote festonsteek - afb. 76

Kordonvoet, steekkeuzeknop 7, Elna-schablone 04, breedte 4, lengte 1½-2.

Het motief eerst met de bovengenoemde instelling voortreken. Dan zonder Elna-schablone met de steekkeuzeknop op « knoopgat » de making volgen met een toe- en afnemende kordonsteek (b). Daarmee de steekbreedteknoop tussen 1-4-1 bewegen.

Dunne stoffen verstevigen door papier eronder te leggen. Het overgebleven stoffrandje langs het feston afknippen.

Schaduwsteek met grote feston - afb. 77

Men naait deze steek op organdi of organza.

Kordonvoet, steekkeuzeknop 7, Elna-schablone 04, breedte 3, lengte 1½-2.

Een tweelingnaald van 2,7 of 2 mm * en borduuraren of fijner draad gebruiken.

De onderdraad eventueel iets dikker nemen om het schaduwfeet te vergroten. De af te werken kant omvrouwen, de schaduwsteek stikken en daarna het overgebleven stoffrandje langs het motief afknippen.

Schaduwsteek - afb. 78

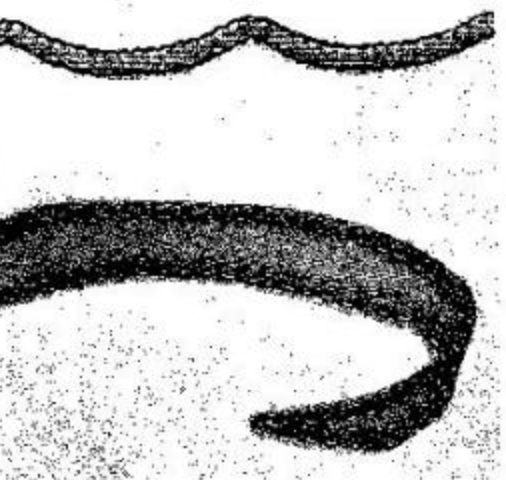
Kordonvoet, recht-steek, breedte 4 0 n, lengte 2.

Tweelingnaald * Met dezelfde stof voeren. Borduren.

De overgebleven voering aan de onderkant wegknippen.

* Blz. 53.

76
77
78

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

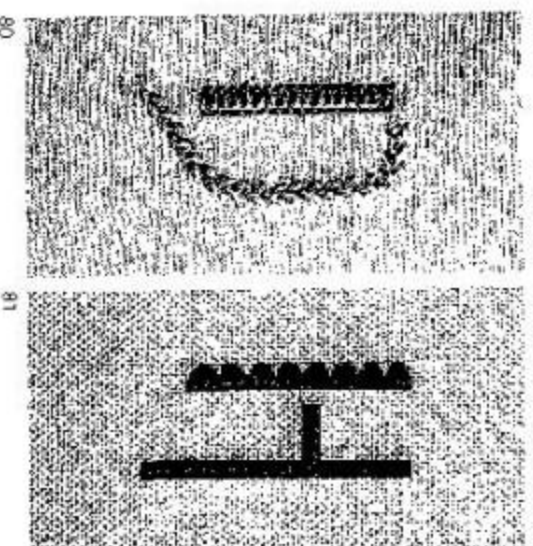
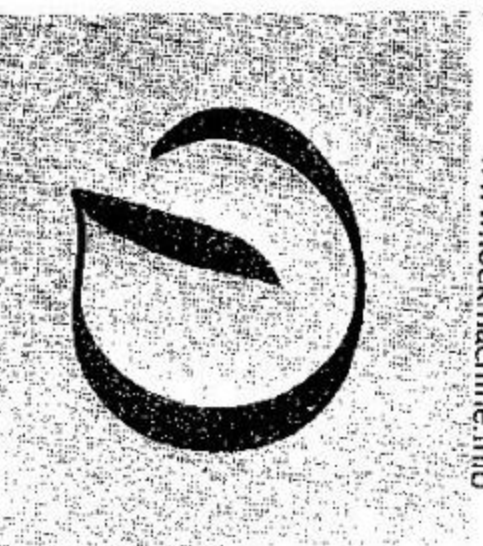
Monogrammen - afb. 79

Kordonvoet, steekkeuze knop 7, Elina-schablonen 125, elastische drierovoudige naad, breedte $\approx 0,5$, lengte $\approx S, 3$.
Het monogram op de goede kant van de stof tekenen. Zo mogelijk de stof in een ring spannen. Eerst de omtrek en daarna het binnenste van het monogram stikken.

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

79

80

81

Monogrammen - afb. 80-81

Kordonvoet, steekkeuze knop 7, Elina-schablonen 101 en 107, breedte 4 en 3, lengte $\approx S, 3$.

Afb. 80 — De gavenste lichter op de stof tekenen. De linke lijnen met de Turksa ajour stikken (Elina-schablonen 101) * breedte 4, lengte $\approx S, 3$, en de rondingen met Elina-schablonen 107, breedte 3, lengte $\approx S, 3$.

Afb. 81 — Met wat goede smaak en fantasie kan men het monogram met andere Elina-schablonen nog vander uitwerken.

B.v. met de Elina-schablonen 18, steekkeuze knop op 7, breedte 4, lengte $\frac{1}{2}-\frac{3}{4}$ en de kordonvoet, steekkeuze knop op 1, breedte 2.

* Instellingen voor de ajour zie blz. 38-39.

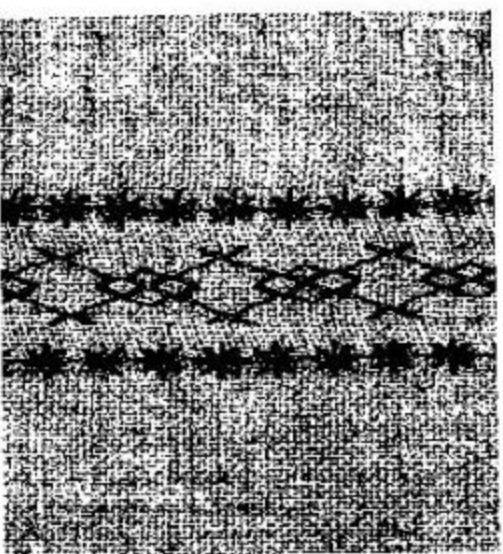
Versieringen - afb. 82

Het verlengen van de super-automatische stekan met het verlengwieltype.

Kordonvoet, steekkraaienkrop 7, Elna-schablonen 142, 154, breedte 4, lengte 4 S w.

Dit lijkt bijna als met de hand gemaakt.

Nasi met gematigde snelheid, met de schuit even onder « + » van de hoogste snelheid instellen.

82

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Open zomen

De Elna SU maakt automatisch open zomen. Men gebruikt een dikke naald 100 tot 120 en een fijn stopgaren. Linnen of goed geëportiseerde stof kan zonder meer geborduurd worden. Voor erg tere stoffen als organza en organdie zo nodig de steek-breedte verminderen. Het is daarom van belang, volgens de kwaliteit van de stof en de soort garen, de korrelte regeling in te stellen door de steeklengtekrop tussen S + en S - te draaien. Liefst een proeflapje maken voordat men het eigenlijke werk begint.

Met gematigde snelheid naaien.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Venetiaanse-streek - afb. 84

Kordanvoet, steekkeuze: knop 7, Elina-schablonen 140*, breedte 4, lengte « S ».

Borduurwerk met uitgetrokken draden tussen twee rijen Venetiaanse staken. Stik de beide randen, trek daarna de draden uit en vorm er kleine bundeltjes van, die met de hand met naald en draad worden afgewerkt.

Turkse-ajour - afb. 85

Kordanvoet, steekkeuze: knop 7, Elina-schablonen 101*, breedte 2-3, lengte « S ».

Stik de beide Turkse ajour randen. Dan trekt u de draden uit en vormt er met naald en draad kleine bundeltjes van, er ontstaat dan een schaakbord motief.

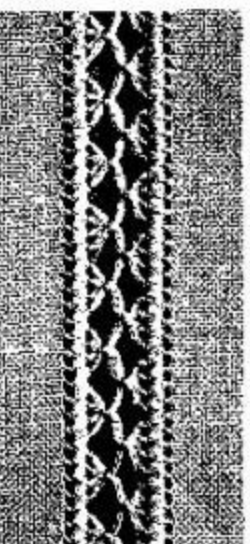
Verwerking van de Turkse-ajour met een fantasiesteek - afb. 86

Elina-schablonen 101 en 12.

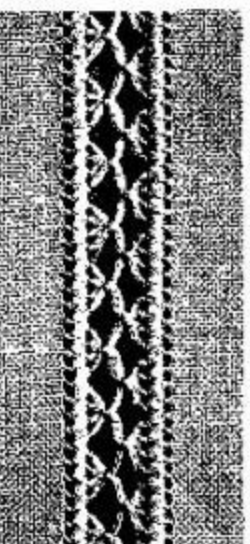
* Deze Elina-schablonen kunnen los worden bijgevocht.

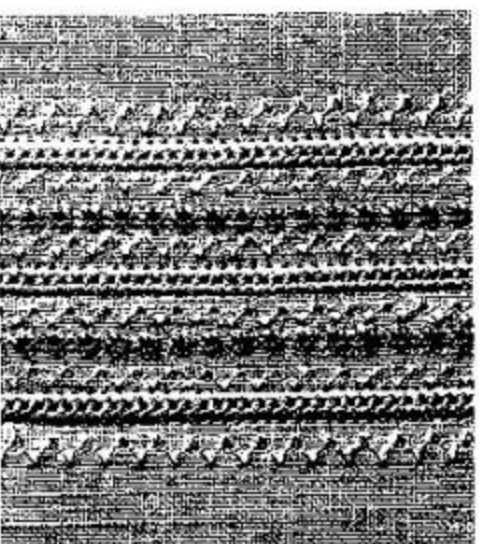
84

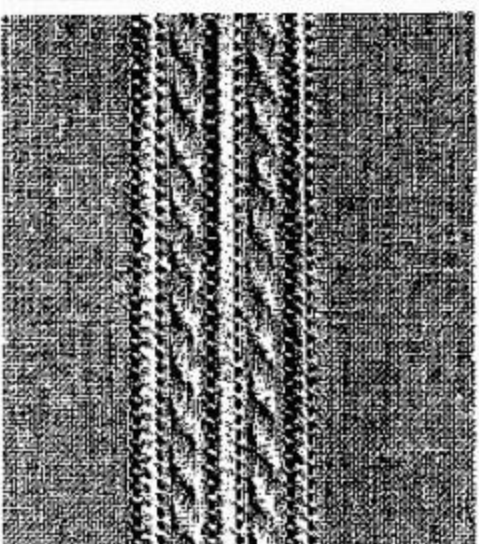
85

86

83

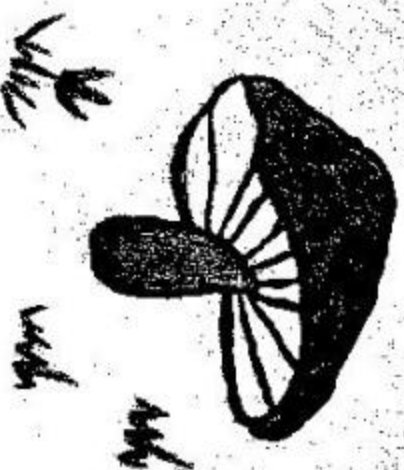
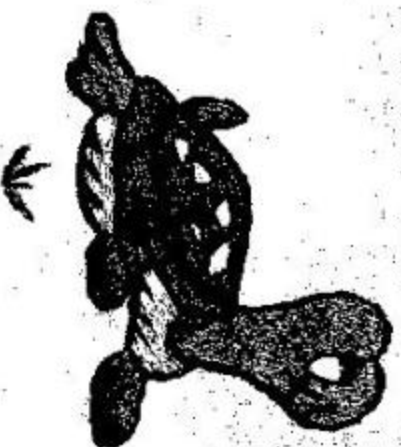
83

Gecombineerd zigzag- borduren -
afb. 87, 88

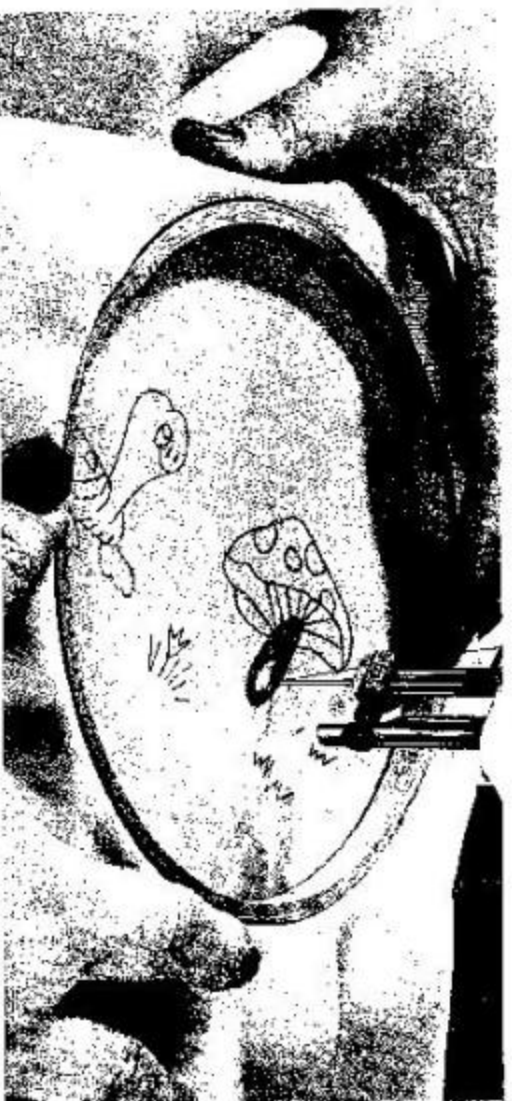
U stikt zonder naivoetje. Naald 70 of 80 middel- of
fijn gaas in bijpassende kleur.

Zigzag- steekpleet, groene steek 1, zigzag breedte 4,
lengte « 0 ».

Het patroon overbrengen op de goede kant van de
stof (afb. 88). daarna de stof spannen in de stopring.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

88

Borduren

Met de rechtstaek (breedte \times 0 \times) de buitenrand van het patroon volgen. Daarna met de zigzagsteek stikken (breedte 4), de stopring niet de hand van links naar rechts en omgekeerd verschuiven, om een mooi parallel lopende zigzagstraak te verkrijgen. Rond om de patroonrand stikken en gelijkmatig doorgeven tot in het patroon.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

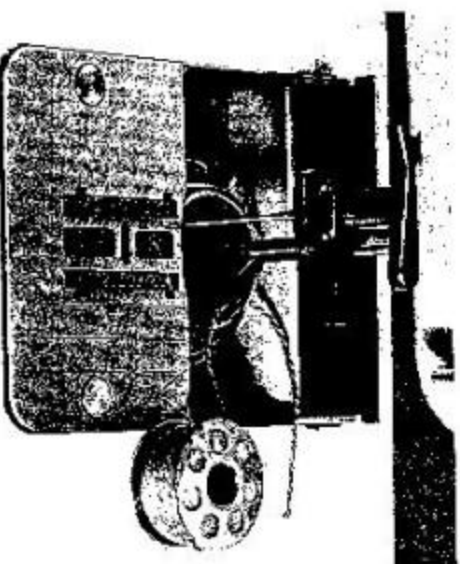
Borduren met fijne wol, koord of perle-garen op het spoeltje - afb. 89-91

Het patroon tekenen op een stuk papier, dat men
boven op de averechts kant van de stof legt.

Opgelet: Bij het stikken verachtlijnt het patroon op de
goede kant van de stof omgekeerd.

Groene steek 1 zigzag (of andere siersteek), breedte 4,
lengte 1½-2 naar wens. Als garen een bijpassende
kleur kiezen.

Hak garen of het koord met de hand op het spoeltje
winden. Voor het inzetten van de spoel in de grifpur:

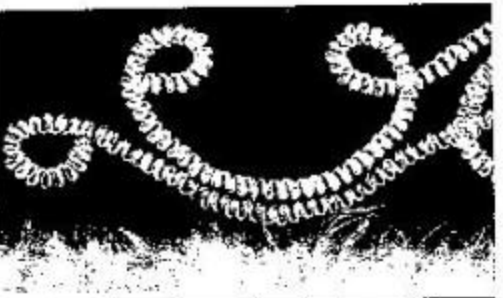

89

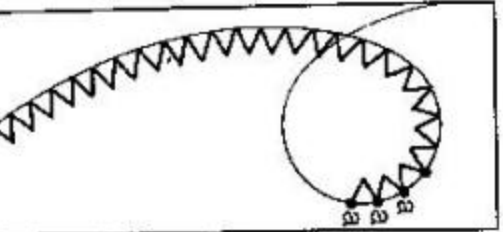
het uiterste einde van het garen door het gat van de
onderspanning voeren (afb. 89). Het spoeltje in de
grifpur laten glijden en dan het ondergaren weer naar
boven halen, zodat de onderspanning niet strak is en
een minimum aan weerstand biedt.

Bovenspanning 7 tot 9. De stof averechts neerleggen
(met de goede stofkant naar beneden) en met
zigzagsteek opstikken. Het perle-garen zal op de goede
kant van de stof verschijnen (afb. 90).

Om het stikken van rondingen te vereenvoudigen,
altijd de naald aan het uiterste einde van de ronding
steken (afb. 91), sloppen en dan de stof langzaam
draaien. Voor kleinere rondingen deze beweging steeds
als de naald naar buiten insteekt herhalen. Langzaam
naaien.

90

91

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

**Randen van wollen dekens -
afb. 92-93**

Wilt u het koor op het spoeltje (zie tegenover)
afb. 80. Naaien in bijpassende kleur alle hoeken.
Steekkeuzeknop 7, Elina-schablone 163 — dubbele-
overlock — breedte 4, lengte 5 %.

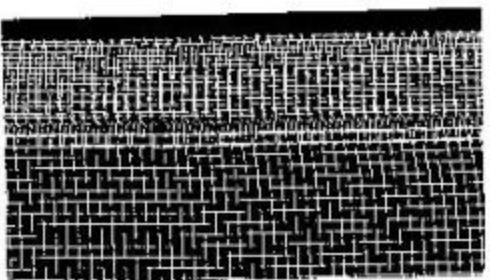
De stof links opleggen, zo naaien, dat de steek rechts
buiten de stroftrand insteekt.

Afb. 93 — Op dezelfde manier te maken, maar met
Elina-schablone 152, superstretch-steek.

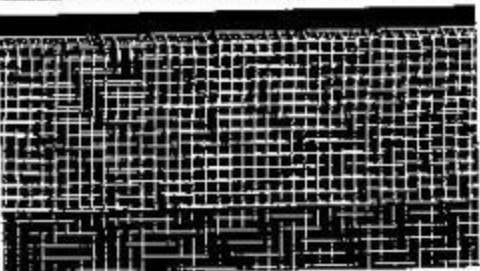
92

93

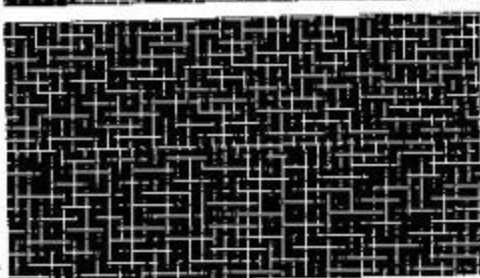
www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

94

95

96

97

Het naaien van gordijnen (vitrages) - afb. 94-95

Naaivoet, breedte 0,3, lengte 1½-3.
De lange zijzomen en de onderzoom kunnen eventueel met de rechte steek worden genaaid. Daarbij zal men de patronen op het gordijn bij het vouwen liest met elkaar in overeenstemming brengen (als het patroon dat terminale toeliet) — afb. 94 fout — afb. 95 goed. Het werk, eerst spelend of rijgen. Daar het bij bepaalde vitragestoffen niet eenvoudig is de draadrichting te volgen, kan men beter, de vitrages voor en achter het voetje vasthouden. Zondig de bovenspanning verminderen. Voor het zomen van de beide zijkanten voldoet meestal een rechtsik-naad met middelynde steeklengte. Voor het aan elkaar zetten, kiest men bij voorkleur een zigzag, of nog beter de multistrech-steek (steekkeuze knop 1 of 5) of de randsteek (Elina-schablon 140).

Het aan elkaar zetten van gordijnen (vitrages) in het midden - afb. 96

Naaivoet, steekkeuze knop 7, Elina-schablon 146, breedte 4, lengte 5 x, of steekkeuze knop 5, multistrech-steek, breedte 4, lengte ¾-1.
Op 1 cm van de rand stikken. Daarna vlak bij de naad afsnijpen. Deze manier van aan elkaar zetten, is stevig en praktisch onzichtbaar. Men verkrijgt ook een goed resultaat met de zigzag-steek.

www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KC Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Zomen - afb. 97

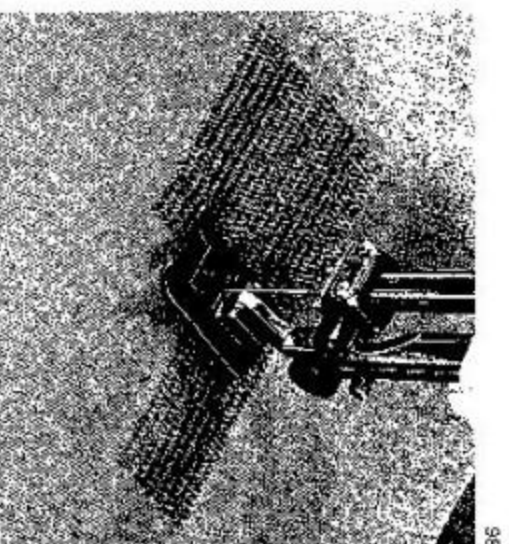
Naalvoet, groene steek 1 zigzag, breedte 2, lengte 1.
 Vitrage gordijnen zijn meestal aan de onderkant
 voorzien van een leeddraad, opdat ze goed vallen. Is
 dit niet het geval, dan kan men een dubbele zoom
 invouwen van ongeveer 15 cm hoogte en deze met
 de zigzag-steek vaststikken.

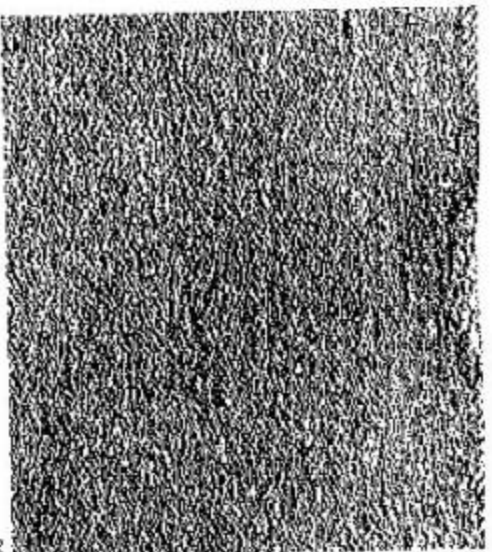
Automatisch stoppen - afb. 98

Naalvoet, steekkeuzeknop 7, Elna-schablonen 151.
 breedte α 0 α , lengte α S α .

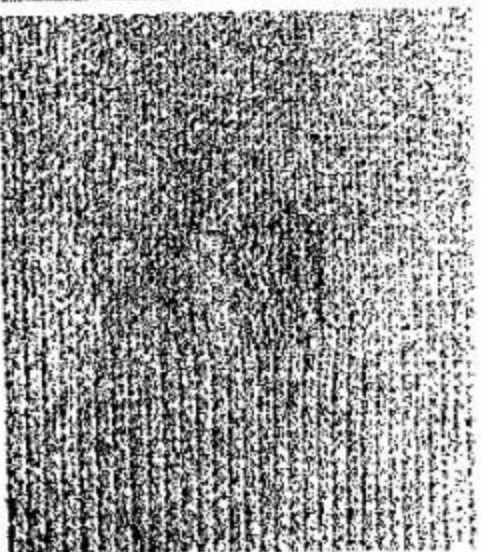
De stopbeweging vooruit en achteruit is automatisch.
 Bij het stoppen de stof licht naar links trekken. Is
 voornamelijk geschikt voor het versterken van
 versteren plekken, verdikkingen en randen.

elna su
air electronic

99

100

Gerafelde randen - afb. 99

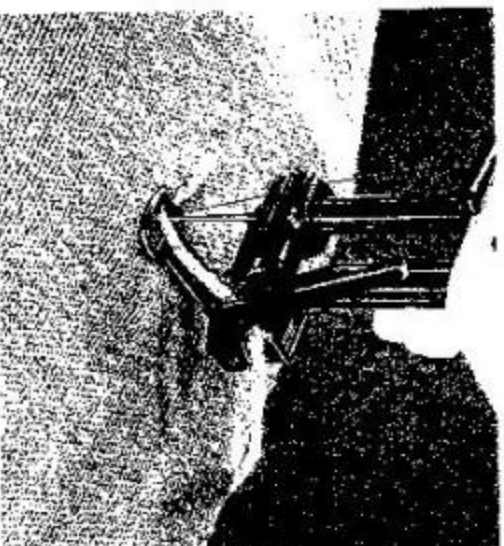
Stopvoet, zigzag steekplaat, breedte $\approx 0,5$, lengte $\approx 0,5$.
Voor bad- en handdoeken, schortenbandjes, die vaak aan de rand vastzitten zijn. Stoppen zoals gewoonlijk, zie handleiding. Bij de stofrand snel terugtrekken, opdat er geen knooppes ontstaan.

Stoppen met dunne wol - afb. 100

Stopvoet, zigzag steekplaat, breedte $\approx 0,5$, lengte $\approx 0,5$.
Wol, waarvan de kleur met het te stoppen kledingstuk of voorwerp overeenstemt, op het spoeltje winden. Het spoeltje in de grijper leggen en de onderspanning tussen 0 en $\frac{1}{2}$ instellen. Als bovendraad stoppen van dezelfde kleur gebruiken. De ovaaldraden trekken en op de gebruikelijke manier vasthechten.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 K.G Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

101 - 02

103

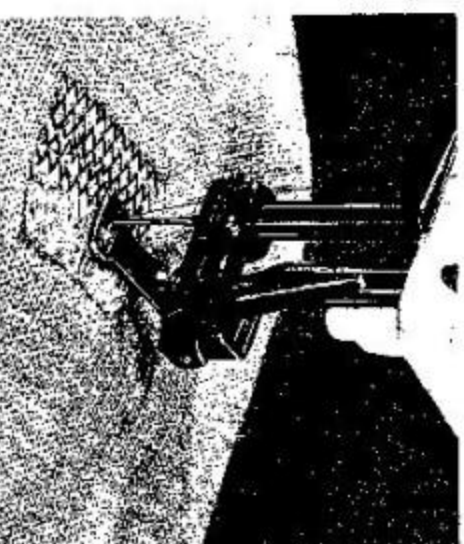
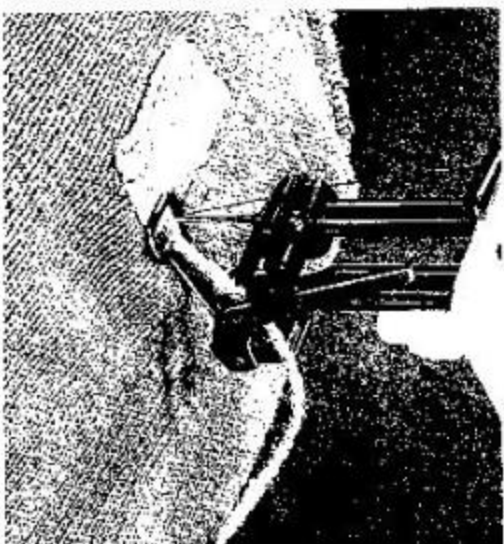
Stoppen van wol-tricot voor sportsokken, pullovers enz. - afb. 101-102-103

Stopvoet, zigzag steekplaat, groene steek 1, zigzag, breedte 3, lengte $\approx 0,5$ of rechtsteeknaad, breedte $\approx 0,5$, lengte $\approx 0,5$.

De wolraad als op afb. 101 in het stopvoetje laden en met enkele steken vastzetten.

Afb. 102 — Het gat met wol overdekken door van links naar rechts en van rechts naar links te gaan. Voor het gat beginnen en er voorbij ook nog verder gaan.

Afb. 103 — De wolraad afknippen en de wol als bij het gewone stoppen vasthechten, of met de groene steek 1, zigzag, breedte 3, lengte $\approx 0,5$.

Naaimogelijkheden en extra toebehoren

U kunt de naaimogelijkheden van uw Elna, door het gebruik van speciale voetjes vergroten, die u, indien nodig, door opgave van het juiste nummer in alle Elna zaken kunt kopen.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Zomen - afb. 104

Breedte ϵ 0 π , lengte 2-3.

Zoomvoet 2, 4 of 6 mm. — 206.

Vouw de zoom in de gewenste breedte (bijv. 4 mm, de stof tweemaal vouwen op een lengte van 2 tot 4 cm). De stofvouw tegen de geleider van het voetje aanleggen. Laat het voetje zakken. Enkele steken naaien door het vliegwielt met de hand te draaien. Naald in de stof steken en het voetje omhoog. De zoom in de gleuf van de voet aantrekken en de voet omhoog. U moet de stof bij het naaien zo leiden, dat de gleuf van de zoomvoet altijd met genoeg stof gevuld is.

Rimpelen - afb. 105-107

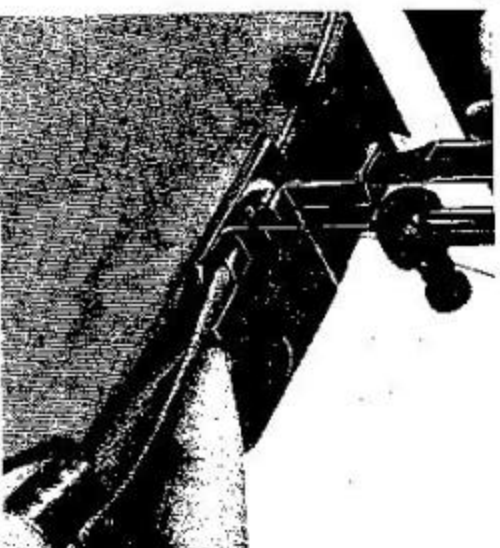
Rimpelvoet — 209, rechte-naad, breedte ϵ 0 π , lengte 3-4.

Voor omvangrijk rimpelwerk in dunne of middelmatige stoffen bevelen wij het gebruik van een rimpelvoet aan.

Afb. 105 — De te rimpelen stof net als voor een gewone rechte naad onder het rimpelvoetje schuiven. De rimpels worden voller wanneer men de bovenspanning verhoogt en de steeklengte vergroot.

Afb. 106-107 — Een volant, die tegelijkertijd gerimpeld en aangenaaid moet worden, wordt vanaf de linker kant

104

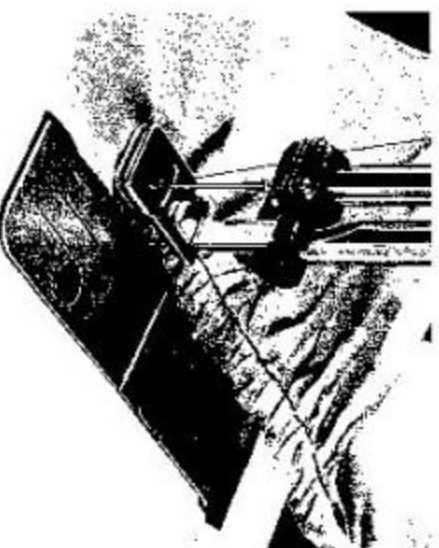

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

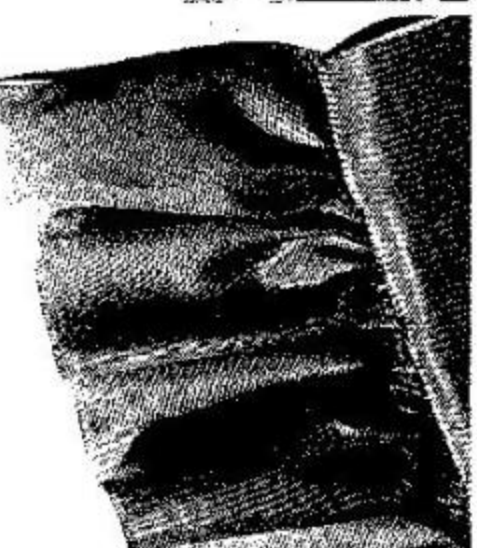
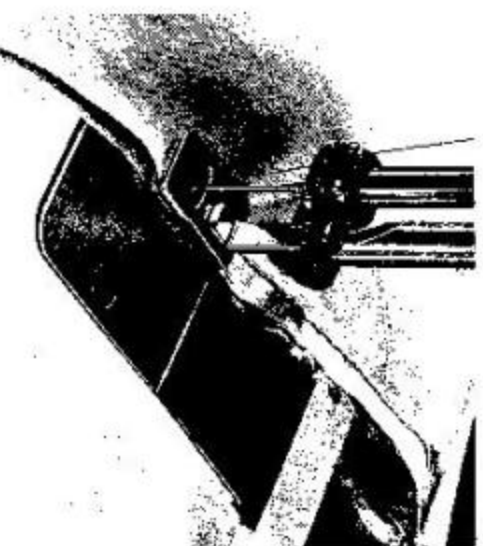
elna su
air electronic

onder het voetje gelegd. De bovenstof, die glad moet blijven, leidt u eveneens vanaf de linker kant in de zijdelings gleuf van het voetje. De naald insteken, enkele steken naaien en daarbij de draadenden vasthouden. Bij het naaien leidt u de beide stoffen tegelijk. De bovenstof moet regelmatig in het voetje worden geleid en mag daarbij niet tegenhouden worden, daar u anders onregelmatige steken krijgt. Houdt ook de volant niet tegen en vergeet u niet, dat de te rimpelen volant langer moet zijn dan de stof.

N.B.: Als men een verder terugliggende naad wil, kan men de naald naar links decentreren.
 Steekhaakknop op blauw, instellen op knoopsgat.

105
 106 107

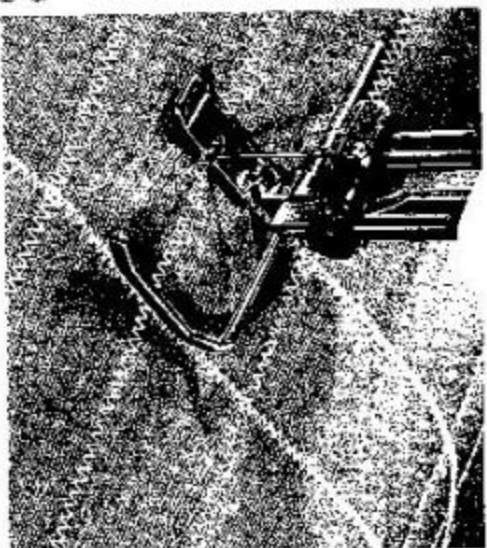
Watteren - afb. 108

Watteervoetje met lijnaal - 204.

Groene steek 1 zigzag, breedte 2-4, lengte 2-3.

Men kan watteren met de rechte- of de zigzag-steek. De steekbreedte en steeklengte al naar behoefte instellen. Begin altijd in het midden van het werk. Stik de eerste naad en steel de geleider op de gewenste afstand in (daarvoor de schroef van de geleider toe draaien en hem daarna weer vast zetten). De lijnaal moet niet op de stof drukken, anders glijdt de stof niet soepel. Stik dan de ene en daarna de andere zijde van het werk. uitgaande van het midden naar de randen toe. Wattenlagen, hebben immers de neiging te verschuiven, zodat de kanten nietten moeten kunnen bijgewerkt worden. Neem dus liever iets meer materiaal dan voor het definitieve werk noodzakelijk is.

108

Blindsteek - afb. 109

Blindsteekvoetje - 203.

Groene steek 2 elastische blindsteek of groene steek 6 klassieke blindsteek, breedte 1-3, lengte 1½-3.

Zeer gewaardeerd voor het zomen van wollen en middeldwars stoffen. De zoom:

(warechte kant van de stof naar boven).

De stof onvouw en zoals op de afbeelding onder het voetje leggen.

De stofvouw tegen de geleider van het voetje aanleggen. Enkele steken naaien door het vlieg wiel met de hand te draaien. Daarbij moet u er op letten, dat de naad vlak langs de rand van de vouw stikt. Zonodig de steekbreedte aanpassen. Als de naad klaar is, het werk openvouwen en persen.

www.matri.nl

Matri Naaimachine

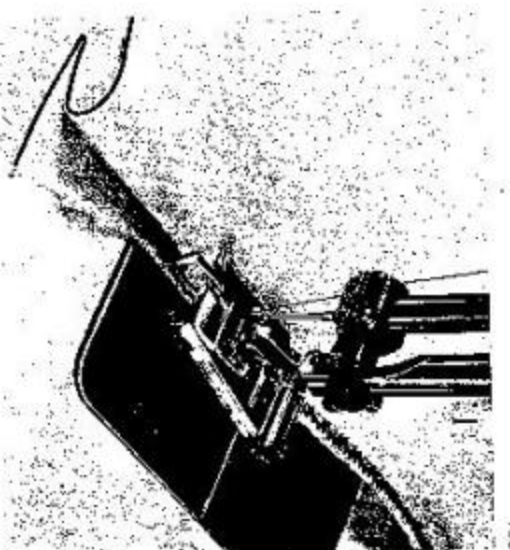
specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

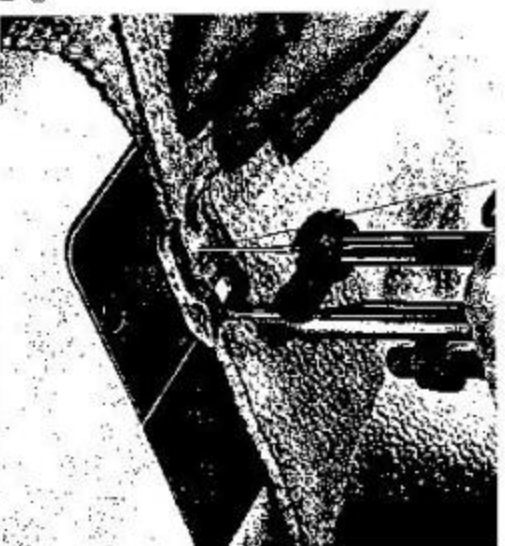

Gebreide boorden - afb. 110

Kordonvoet, steekkeuze knop 7, Elma-schablonen 149, breedte 4, lengte x 5 x.

Wanneer men jersey of tricotstof knipt, kan men de boorden van een pullover of de randen van de armsgaten als volgt naïef afwerken. Het spoeltje met een wol- of katoendraad van overeenstemmende kwaliteit en kleur vullen. De naderspanning tussen 0 en 1/2 instellen. Als bovendraad borduur- of naaijaren van dezelfde kleur gebruiken. De bovenspanning tot 7 à 9 verhogen. De rand van het werk averecht onder het voetje schuiven, zodat de woltraad bij het naaien op de goede kant komt te liggen. Tegelijkertijd een wol- of katoendraad plat onder de rechtsgang van het voetje leggen en deze bij het naaien gelijk met de stofrand vasthouden. Deze woltraad maakt het mogelijk de rand gelijk te houden en verhindert het uitrekken.

110
111

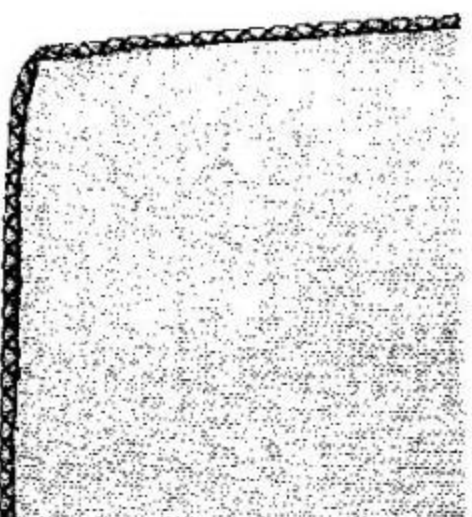
www.matri.nl

Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Zomen met de overlock-steek - afb. 111

Naarvoet, steekkeuze knop 7, Elma-schablonen 149, breedte 1-2, lengte x 5 x.

De zoom eenmaal ongeveer 1 cm omvrouwen. Dan de overlock-steek zo naaien, dat de rechte streken vlak langs de buitenste stoffrand in de stof komen. Na het naaien de overvullige stof langs de naad van de zoom weegknippen.

Extra toebehoren

Knoopenvoetje - afb. 200

Voor knopen, haakjes en gordelingen.

Verstelbaar knopenvoetje - afb. 202

Voor het aannaaien van knopen met een steeltje, op wollen- en zware stoffen, enz.

Koordvoetje - afb. 205

Met dit voetje kunnen tot vijf dunne koorden verwerkt en met stiermoeders overgestikt worden. Geeft een zeer mooi effect.

Kolvoetje - afb. 207

Voor alle soorten gewoon en decoratief naaiwerk, doch vooral voor plastic materiaal, dikke randen en het in elkaar zetten van elastische stoffen, leer en kunstleer.

Platte-naadvoet - afb. 208

Voor plette naden.

Ribbelvoetje - afb. 210

Voor naaldplooijs (bieszet) met de tweelingnaald

Rotzoomvoetje - afb. 211

Voor het maken van rotzoomen met de zigzag-streek of met de elerstaek.

Bijzonder geschikt voor zakdoeken.

Soutache-voet - afb. 212

Voor het aanzetten van soutache en koord.

Lineaal voor knoopsgat-lengte - 232

208 Niet afgabeeld.

210 Voor het controleren van de knoopsgat-lengte en voor de afstandsbepaling van de tress-breedte.

211 Naaldenut met 6 «stretch» naalden nr. 75 - 233

212 Niet afgabeeld.

Bijzonder geschikt voor het naaien van fijne en middel fijne elastische stoffen (jersey, lingerie).

Naaldenut met 6 «stretch» naalden nr. 90 - 234

Niet afgabeeld.

Bijzonder geschikt voor het naaien van middel en dikke elastische stoffen (jersey, gebreide stoffen enz.).

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

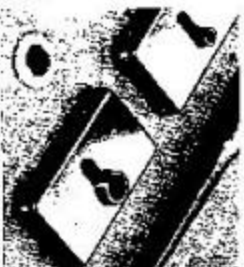
Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Plaatsjes voor het maken van nestelgaatjes van 2 en 4 mm, met priem - afb. 213
 Voor het naaien van nestelgaatjes met 2 en 4 mm doorsnede. De riem dient om eerst het gaasje in de stol te maken.

Tweelingnaald met 2 of 2,7 mm afstand - afb. 216 213
 Voor het maken van naaldpootjes (bierzen), sier-
 216

Spoel- en garendoozie - afb. 220
 Voor het ordelijk opbergen van garens, spoelen,
 garenclopjes, maaden, enz.

Doozie voor Elma-schablonen - afb. 221
 Kan 10 Elma-schablonen bewaren; vergemakkelijkt
 het uitzoeken.

220
 221

Kordonvoetje - afb. 223
 Metaalvoetje voor het maken van kordons, sierstreken
 en open zomen.

Teflon-kordonvoetje - 223 T
 Niet afgebeeld.
 Voor eenvoudig stikken van plastic en leer.

Stopplaatje met rond gat - afb. 224
 Voor bijzonder verzorgd stopwerk.

223
 224

Varrikkeld-naalvoetje - 228
 Niet afgebeeld.
 Dit uiterst solide naalvoetje is bijzonder geschikt voor
 intensief naaien — rechte-naad, zigzag, afwerken, enz.

Tapit- en franjevoork - afb. 229
 Voor het afwerken van tapijt, kussenbekleding of
 franje voor bepaalde wollen kledingstukken.

229

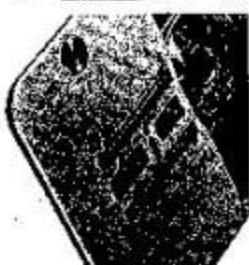
elma su
air electronic

Monogram-apparaat - afb. 226
Voor het maken van onbeperkte monogrammen op
linengoed, beddelaakens, tafelkleden, servetten, enz.
226
230

Voetje voor meerdere mogelijkheden - afb. 231
Voor veelzijdig nasien, rechtsteek, zigzag, enz.
231
236

Vinger-beschermer - afb. 237
Wordt boven het naalvoetje aangebracht en ook
gebruikt als men zonder voetje sikt.
237
238

www.mati.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Alfabetische inhoudsopgave

Afwerken	8, 9	Naaien	2
Applications	33	naaien	26-27
Badstof	17	diversoudige elastische naad	17
Blindzoom	14-15, 50	badstof, elastisch	44
Blindzoom, elastisch	13	gordijnen	10
Borden	18-17, 21, 25	jersey (zie jersey)	23
Borduren (zie versieringen)	16, 21, 25-26, 34, 35	kant-aan-kant	16, 17, 21, 25-26
Dikke stoffen	6	rands-op-rand	18-23
Draadspanning	4	multi-stretch-staak	23, 27
Elastische blindzoom	13	naaien en afwerken	16, 17, 21, 25-26
Elastische schulpzoom	15	overlock (dubbel)	18-23
Elastisch garen	7	plastic, leer	23, 27
Elastiek band	7, 12, 24	stretch-stof (zie jersey)	16
Feston (rand)	35, 36	tricot	8, 26-27
Fianje	32	zigzag	38-39
Galons	34, 35	sternaad (zie versieringen)	39
Garen algemeen	2	Open zoomen	18-23
elastisch	7	Open zoom, turks	42, 43
Gordijnen (vragen)	44	Overlock	23, 27
Instellijnen	2-3	Perle garen (borduren)	35
Jersey	11, 13, 18, 17, 24, 25-26	Plastic	61
Kant	14, 28	Randen testoranden	46
Kant-aan-kant naaien	10	gebreide randen	13
Knopen	28	randsteek	35
Knopsgaten reparatie	29	zakdoeken	23
verstekt knopsgat	30-33	Rand-op-rand naaien	5
Kordon	32	Rechte naad	5-7, 48-49
Kordon-afnemende	32	Rimpelen	8
Leer (skai)	23, 27	Ritsluiting	15
Lamserie	15, 26	Schulpzoom	34-35, 38-39
Monogrammen	31, 37	Siersteekcombinaties	47
Motieven voor tafellakens	32	Sokken	4
Multi-stretch-staak	16-17	Spanningen	48-54
		Speciaal toebehoren	14-15, 50
		Steken blindsteek	5
		rechte steek	

elma su
at electronic

kordonsteek	30-33	Vorries blindsteek	50
multistretch-steek	18, 17	ritssluiting voet	8
overlock	18-23	rimpelvoet	48-49
randsteek	13	rolvoet	52
schaduwsteek	36	zoomvoet	48
superstretch-steek	24-25	watervoet	50
venetiaanse-steek	39	venetiaanse-steek (zie ook toebehoren)	39
zigzag-steek	8, 9, 28-27, 40-41	versieringen	38-42
stoppen automatisch	45	versieringen	27
snelstoppen	10	Wol (borden)	50
randstoppen	46	Wol (stoppen)	42-43
met dunne wol	48		45-47
wollen tricot	47		
Stoppen (zie gebruiksaanwijzing)	11-13, 16-19, 24-26		
Stretch materiaal	11	Zadelsteek	27
Stukken inzetten op stof	11	Zigzag-steek	8-9, 26-27
op jersey	11	Zigzag versieringen	40-41
Superstretch-steek	24-25	Zorren	48
		Zomen onzichtbaar	13-14, 50
Tricot	16, 24, 25-26, 51	jersey	11
Universeel draadspanning	4	gordijnen (vitrage)	44

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Tavaro S.A., Genève-Suisse